

Bucuresti Lapok

Ára 5 lei

Vasárnap
1931 * július 19

Főszerkesztő
Szele Béla dr.

162. szám
XXXVII. évtolyam

Ára 5 lei

Tanítók az utcán

Hatezer román tanító tüntetett Bukarest utcáin. Állás kell valamennyinek. Angheliescu iskolapolitikája teremtette meg ezt a kulturfölösleget. Iskolát s tanítót is többet gyártott, mint amennyit felvesz a fogyasztás. Kulturgabonát termelt, aminek nincs ára, amit, akár csak a kubai kávét vagy kanadai búzát, meg kell semmisíteni, mert a megtartás költségeit nem lehet elviselni.

Persze, a magyar iskolák és magyar tanítóság elnyomására kellett végigrognni az iskolaalapítások gőzhengerével. Sovinizmus fűtötte a masinát és gondatlan felületesség olajozta rosszul fabrikált olajjal.

A mi tanítóink már rég nyomorognak, s az állástalanok, ha nem tüntetnek, hát vánszorognak és koldulnak az utcán, iskoláink pedig utolsó nekirugaszkodással védik az életüket, amiket ezer felől kezdett, megsebzett a türelmetlen elfoglalt, komolytalan kormánypolitika.

De nekünk nincs örömünk abban, ha a román tanítójelöltek ezrével törtetnek és tüntetnek állásért. Sorsuk nemcsak az ő bőrükre megy, hanem az országéra is, mely a gazdasági proletáriátus bajain sem tudván segíteni, hogyan lenne képes egy szellemi proletáriátus veszedelmét elláritani?

Mi volt a legnagyobb hiba...

Argetoianu egy tiszteletére adott lakomán Maniut élesen megtámadta és visszavonulását az egyesülés óta követett minden hibák közt a legnagyobbknak nyilvánította.

Az ilyen megállapítás helyességét csak az elkövetkező események igazolhatnák. Előbb látnunk kellene, minő következményei vannak a visszavonulásnak, micsoda rosszat zudított az országra, s micsoda jöknek a lehetőségét akadályozta meg. Argetoianu nagy mondása tehát már önmagában is tartalom nélkül való kiszólás.

De mennyivel inkább azzá válik, ha Maniu és a nemzetiparasztpárt visszahúzódsát az ő szerepük, hivatásuk és kormányzói sikerük szempontjából ítélik meg. Ebben az esetben azonnal nyilvánvaló lesz, hogy az egyesülés óta mi volt az ő legnagyobb hibájuk. És ez már nem alakatlan jóvondolás, hanem tényeken nyugvó megállapítás. Legnagyobb hibájuk az volt, hogy hűtlenek lettek a gyalafelhívási programhoz. Minden rossz, ami történt, s elmaradása minden jónak, amit az ország kívánt és várt tőlük, ennek a szomorú elfeladásnak a következménye.

Ha Maniu és társai vezető csillagként követik az albajuliai hitvallást s az attól megvilágított uton rendületlenül haladnak előre, ha a román nép számára nem hamis és üres sovinizta jelszavakat gyártanak és minden magasabb kötelességgel szemben nem köntörfalaznak, s a görögötüzes népszerűség helyett, mely máris szétfoszlott, az igazságosság és történelmi szükségesség kötelemit vállalják, ma egészen másképp állna a párt ügye és másképp az ország is.

Az a hiba, amit Argetoianu Maniu és pártja szemére vet, csak lényegtelen és hatástalan következménye annak a legnagyobb hibának, amit Maniuek az egyesülés után, a kétszeri hatalomra lépés történelmi alkalmainak elhanyagolásával és dezavualásával követtek el. Ez olyan tragikus, végzetes, szinte jóvátehetetlen hiba volt, hogy szinte azt merjük hinni, hogy Maniu Gyula ennek az óriási hibának a koncekvenciájaként vonult vissza.

Mi fájjaljuk legjobban, hogy Maniuek ezt a legnagyobb hibát elköveték és sajnos, kicsi a reményünk, hogy az Argetoianu-féle hiba, a visszavonulás, valaha is jóvátehető amaszt. De ha mégis sor kerülne rá, nem maradhatna tanulság nélkül. Három a magyar igazság, s talán a román igazság is annyi. Hátha.

A rekord-termés új erőforrást jelent Romániának

C. Angheliescu ex-bankkormányzó megingathatatlanak mondja a lejt

Bukarest, július 17.

C. Angheliescu, a Nemzeti Pank kormányzója, aki tudvalevőleg tegnap távozott állásából, ma hosszabb nyilatkozatot adott a bukaresti sajtónak, amelyben kijelenti, hogy a lejt minden tekintetben végleg stabilizálnak kell tekinteni

és, hogy ebben az irányban teljességgel kizárt bármilyen veszély.

A bankok, amelyek a hónap elején keletlen meglepetéseknek voltak kitéve, fel vannak készülve minden esetleges újabb meglepetések ellen, annál is inkább, mert a Banca Nationala teljes apparátusával

áll a bankok háta mögött.

A volt bankkormányzó kitért a németországi eseményekre is, leszögezve, hogy Romániát ezek az események nem érintik, annál kevésbé, minthogy az a hatalmas termés, amely az idén gabonában mutatkozik, új erőforrást jelent az ország és a közgazdaság számára.

Megtörik a jég

Maniu elfogadta a király meghívását Ileana hercegnő menyegzőjére

Elena főhercegnő külföldre utazott

Bukarest, július 17.

Megkezdődött a politika vakációja is s aki csak teheti, menekül a főváros borzalmas kánikulájából. A pártok vezetői gyorsan megbeszélést nyári tevékenységüket s máris vidéken vannak. A jelek szerint hosszú évek óta ez lesz az első nyár, amely aligha hoz meglepetésszerű belpolitikai szenzációkat. bár a politika szeszélyei kiszámíthatatlanok.

A nap egyedüli érdekes, politikai jellegű eseménye

Maniunak Szinajába történt meghívása.

Tegnap még az a verzió járta, hogy a

szerint fog megtörténni.

Udvari körökből származó értesülések szerint

Maniu elfogadta az esküvőre való királyi meghívást

s a hónap végén megszakítja badacsonyi visszavonulását és Szinajába megy.

A fejedelmi menyegzőre egyébként lázasan folynak az előkészületek. Nem mulik el nap, hogy sok, nagyértékű nászajándék ne érkezne a szinajai kastélyba, ahol az esküvő lesz.

Ileana főhercegnő Mária királynéval és Habsburg Antal főherceggel ma reggel Balcicból a fővárosba érkezett, a cotrocenii kastélyba. Innen este Curtea de Argesbe utaznak, ahol az egész királyi család és a közéleti méltóságok jelenlétében szombat délelőtt gyászmise lesz néhai Ferdinánd király emlékeztére és nyugalomáért. Ezután a királyi család tagjai valamennyien Szinajába mennek s az esküvő utáni ottmaradnak.

ELÉNA HERCEGNŐ ELHAGYJA AZ ORSZÁGOT

A miniszterelnökség sajtóirodája közölte azt a levelet, amelyet Elena hercegnőnek egyik udvarhölgye az udvarnagyi hivatalhoz intézett. A levél bejelenti, hogy

Elena királyné egyrészt családját meglátogatására, másrészt gyógykezelés céljából külföldre utazik, a honnan csak október végén tér vissza.

A hercegnő elhatározásait őfelsége a

királyi egyetértésben hozta meg. Egyes hírek szerint Elena főhercegnő még pénteken elutazik a fővárosból Németországba, ahonnan később Londonba megy.

Megbeszéléseket tartottak a bukaresti bankárok

A Nemzeti Bank rendületlenül áll a vidéki pénzüzetek mögött

Bukarest, július 17.

A bukaresti nagybankok vezetői tegnap tisztelgő látogatást tettek Manoiulescunál, a Banca Nationala új kormányzójánál. A szokásos formalitások után Manoiulescu megbeszélésre ült össze a bankvezérekkel, amelyen a bankárok tájékoztatták az új kormányzót

a bankok helyzetéről.

Ezt megelőzően a német eseményekkel kapcsolatosan Argetoianu pénzügyminiszter táncskozott Blank Arisztid, Kaufmann Oszkár és W. Dinermann vezérigazgatókkal. A táncskozásokról hivatalos kommunikét nem adtak ki.

király külön futár által hivatva magához a nemzeti parasztpárt visszavonult vezérét, hogy — hasonlóan a többi pártvezérekhez — vele a politikai helyzetéről tárgyaljon Most kiderült, hogy

Maniu meghívása Ileana főhercegnő esküvőjének július 26-ikán kezdődő ünnepségeire szól.

Az uralkodó ugyanis azt óhajtja, hogy az esküvőn legyenek jelen az összes pártvezérek s ezzel mintegy hagyják jóvá Ileana főhercegnőnek Habsburg Antal főherceggel kötendő frigyét, a mely a Szentsek követelése miatt csakis a római katolikus szertartás

Utban a kibontakozás felé

Brüning és Curtius meghívást kaptak Párisba

Enyhítő rendszabályok Budapesten

A német közönség nyugalommal fogadta a bankok megnyitását

Berlin, július 17.

A német pénzügyi intézetek csütörtök reggeli kapunyitásával Németország életében a válságos idők által megkövetelt szükségintézkedések korlátozásain belül ismét megindult a gazdasági vérkeringés. Leszögezhetjük, hogy a teljes nyugalom és higgadság uralta a német gazdasági életet. A pénzügyi intézetek a korlátozások erejéig zavartalanul fizették ki az igényelt összegeket, amelyek mulhatatlanul szükségesek voltak a gazdasági élet folyamatosságának biztosítására. Megtörtént, hogy jelentkezők betétesek és folyószámla tulajdonosok, akik a szükségrendeletekkel nem voltak egészen tisztában, de ezeknek megmagyarázták, hogy követeléseiket csak a megfelelő igazolás után fizetik ki, ha nyilvánvaló, hogy a pénzt a gazdasági élettel szoros összefüggésben álló célokra fordítják.

Zavargásokat csak a kommunisták provokáltak, akik hosszú hallgatás után ismét szükségesnek tartották a közéleti fórumon való megjelenést. Neukölnben a kommunista negyedben olyan tolongást rendeztek a városi takarékpénztár fiókintézte előtt, hogy a rendőrszemeket elseperték. A tömeget a bank tisztviselői csillapították le. Eltekintve attól, hogy szerdán este Németország majdnem minden nagyobb városában kommunista tüntetések voltak, csütörtökön sehol sem történt komolyabb incidens.

A bankforgalom megindításával egyidőben a postai csekkforgalom is zavartalanul megkezdődött, viszont a devizaüzletek egészen mérsékelt keretek között mozogtak. Ezzel kapcsolatban meg kell említenünk, hogy a birodalmi kormány új szükségrendeleteinek kiadásakor a berlini rendőrfőnökség külön ítélt bírságot létesített, amely kérelmelhetetlen szigorral köteles eljárni a devizarendelet megszegőivel szemben.

Azokat, akik a külföldi fizetési eszköz forgalmát szabályozó szükségrendelettel megszegik, rögtönítélő bíróság elé állítják és súlyosan megbüntetik, ha a tettenért bűnös külföldi állampolgár, akkor azonnal kiutasítják a birodalom területéről.

A világtőzsdék hangulata — igaz, hogy nemcsak a német piacról érkező hírek hatása alatt — csütörtökön lényegesen javult.

Newyorkban a fonsterling árfolyama a szerdai nivóhoz képest több mint 1 ponttal emelkedett, ezzel szemben a francia frank, amely szerdán rekordot ért el, 1 pontot esett.

A márkát már névleg jegyezték. A tőzsdélet a lendületes kezdet után ismét ellanyhult, de mikor jelentés érkezett arról, hogy a francia államtanács megállapodott a Németországnak nyújtandó pénzügyi segítség módoszataiban, a zárás előtt ismét fellendült a tőzsde és munkáját erőteljes hossz jellemezte.

Párisban az esti sajtó is kedvezőbben ítéli meg a németeknek nyújtandó segítség kilátásait, úgy hogy a tőzsde hangulata bizakodóra fordult és az egész piac erőteljes fellendülés mutatkozott. A csütörtök délutáni államtanács határozatainak hírére a párisi tőzsdén viharos hossz indult meg, miután gazdasági körök biztosra veszik a német-francia gazdasági és pénzügyi meg egyezést.

Hasonló volt a londoni tőzsde tegnapi munkája is, amelyet zárás felé igen élesen befolyásoltak a Párisból és Berlinből érkező kedvező hírek.

Az angolok erélyes föllépése váltotta ki a kedvező fordulatot

Az a kedvező hangulat, amelynek legmegbízhatóbb jelzője a világtőzsdék irányzatának egyik pillanatról a másikra való megszilárdulása volt, nem abban

Terhességi reakció a vizelethől már a 3. naptól kezdve 99%-os biztonsággal. Dr. Baruch Félix Laboratórium Temesvár I. Piața-oituz 13. Tel. 19-15.

az imponáló nyugalomban keresendő, a melyet a német gazdasági élet tanúsított csütörtöki sorsdöntő fontosságú napon. A német krízis és azzal együtt világválság fenyegető veszedelmének gordiusi csomóját ezuttal ismét az a magas diplomácia oldotta meg, amely már-már rászabadította Európára a gazdasági összeroppanás katasztrófáját és annak minden kiszámíthatatlan következményét.

A kedvezőbb fordulat beálltában igen nagy szerepe van az angol sajtónak is, amely nyugodtan, de annál határozottabban megkövetelte az európai válság

A Times nagyjelentőségű cikke

A Times nagyjelentőségű tanulmányának az adja meg a különleges fontosságát, hogy nemcsak az angol közvélemény, de a kormány felfogását is visszatükrözi az európai válság előidéző okait illetően és az angol kormány későbbi intézkedései tulajdonképpen a Timesben kifejtett gondolatmenet egyes folytatásának tekinthetők.

Péntekre virradó éjszaka az angol külügyi hivatal hivatalos kommunikében jelentette be, hogy hétfőn délután 6 órára az angol minisztertanácsot összehívják. A Daily Herald kommentárképpen hozzáfűzi a hivatalos bejelentéshez, hogy ez a minisztertanács lesz az a drámai lépés, amely a világ tragikus helyzetét hivatva lesz megoldani.

E nagyfontosságú diplomáciai aktus indítókai mögött nemcsak a Németországból érkező jelentéseket sejtik, hanem azt a telefonbeszélgetést is, amelyet MacDonald miniszterelnök folytatott a Párisban tartózkodó Henderson külügyminiszterrel. A beszélgetés szigorúan bizalmas jellegű volt, de az angol lapok megírták, hogy utána MacDonald rendkívül megelégedettnek látszott.

Ilyen előzmények után diplomáciai kö-

Franciaország puhul

MacDonald, Henderson és Stimson intervenciójának eredménye tehát az, hogy

a francia államtanács csütörtökön délután újból foglalkozott a Németország gazdasági válsága miatt előállott helyzettel.

A francia politikai és gazdasági körök az értekezlet elé a legnagyobb érdeklődéssel tekintettek. Beavatott körökben úgy tudják, hogy

Franciaország is hajlandó lesz megadni Németországnak a haladéktalan pénzügyi segítséget abban az esetben, ha a nagy központi jegybankok között megállapodás létesül és ha a német birodalmi bank pénzügyi garanciákat nyújt.

Ez az értesülés — amelyet a francia államtanács is megerősített — azért fontos, mert végre Franciaország is józanabb belátás útjára tért és engedett hajthatatlannak látszó politikai követeléseiből és ha ragaszkodik garanciákhoz, azok már nem politikai, hanem kizárólag pénzügyi jellegűek.

Berlinben az angol és az amerikai intervenció, a francia államtanács értekezlete rendkívül nagy megnyugvást keltettek. A Berlinbe érkező jelentések szerint a francia kormány tagjai a történelmi jelentőségű értekezleten a világhelyzetet rendkívül aggasztónak találták és vitathatatlanul találták azt, hogy minden államnak együttesen kell Európa megmentéséhez hozzájárnia, mert különben a legszörnyűbb világcsőd válik elháríthatatlanná.

A francia diplomácia presztizs-szempontjainak ilyenformán fejet kellett hajtaniuk a világgazdasági érdekek következményei előtt.

A SORREND.

A német államférfiak meghívása következtében a diplomáciai események sorrendje a következőképpen alakul:

kimélyülésének megakadályozását. Az angol sajtóközlemények közül világvilágnakozásban is legfontosabbnak a Times tegnapi cikkét kell tartanunk, amely a válság problémájáról a legtárgyilagosabb megállapításokat tette.

A Times szerint az Egyesült Államokat a legsúlyosabb belpolitikai és gazdasági válság fenyegeti s a csütörtöki nap nemcsak Középeurópa, hanem az egész világ pénzügyi helyzetében is a krízis napjának tekinthető.

A Times tanulmánya páratlanul éles hangon az egész válságért Franciaországot teszi felelőssé, mert az eszlelen politikai követeléseivel és merev hajthatatlanságával olyan helyzetet teremtett, amely majdnem minden európai állam pénzügyi egyensúlyát felborulással fenyegeti.

Súlyosabbá tette a bizonytalanságot egyes francia tőkeérdekeltségű gazdasági körök, amelyek a fontsterling egyenlegeiket szokatlanul alacsony áron dobták el maguktól. Németország talpraállításának is egyetlen akadálya a francia kormány makacs hajthatatlansága. A franciáknak azonban nem ártana megszívlelniük azt a körülményt, hogy Németország összeomlásának siettetésével saját középeurópai szövetségeseik biztonságát is veszélyeztetik. Esztelenül jár el a francia kormány, ha a Brüning-kormánytól politikai garanciákat kicsikarni, mert azzal minden eljövendő német kormányt is Franciaország engesztelhetetlen ellenségévé tenne.

roket nem érintette óriási meglepetésként az a fordulat, hogy

Henderson és Stimson amerikai külügyi államtitkár Párisban újból tanácskoztak a francia kormány tagjával és közbenjárásukra az egész német és világválság kérdése merőben új irányban fordult el.

Brüning német birodalmi kancellár és Curtius külügyminiszter meghívást kaptak a francia kormánytól, hogy azonnal utazzanak Párisba s vegyenek részt a nagyhatalmak külügyminisztereinek további tárgyalásain.

A berlini sajtó értesülése szerint Brüning és Curtius a meghívást elfogadták és még péntek este Párisba repülnek.

Ezzel a fordulattal a világpolitikai tállalkozók programjában igen nagy eltolódás állott be. Mert a két német államférfiu párisi utja révén már minden aktuálisát elveszítette MacDonald és Henderson, valamint Stimson Berlinbe tervezett látogatása. Igaz, hogy ellentmondó verziók szerint MacDonaldék mégis csak programszerint utaznak Berlinbe s Brüningék csak az ő látogatásuk lezajlása után tesznek eleget a francia kormány meghívásának.

Brüning és Curtius — az eddigi tervek szerint — még ma, pénteken, Párisba utaznak és vasárnap estig maradnak ott. Párisból nem térnek vissza a német fővárosba, mert a berlini politikai körök szerint a párisi konferenciák eredményei nem tették fölölegessé a londoni konferenciát s ezért Brüning és Curtius Londonba utaznak. Ezzel pedig az angol államférfiak, sőt Stimson berlini utja is lekerült egyelőre a napirendről és a német Chequers tervét elmosták az utolsó napok eseményei.

Brüning és Curtius Párisba való megérkezése után az angol, francia és amerikai miniszterek részvételével azonnal megkezdik a tanácskozásokat, mert a hosszú-

FEJFÁJÁSOK

idegzsába, influenza, reumás fájdalmak csakis a

Dr. NANU MUSCEL-féle
ANTINEVRALGIC

által gyógyíthatók. Eredeti dobozban, mely két kapszulát (ostyában) tartalmaz, fenti eredeti jelzéssel. Kapható gyógyszerárakban és drogériákban. 17171

lejárati német kölcsön feltételeinek megállapításával s ezzel együtt az Európa szanálására vonatkozó intézkedésekkel nem is szándékoznak megvárni a hétfőre összehívott londoni konferenciát.

A londoni értekezleten Amerikát Stimson külügyi államtitkár képviseli, aki erre vonatkozólag Hoover elnöktől már meg is kapta a szükséges utasításokat.

A HATAS.

Az angol-amerikai intervenció, a párisi minisztertanács határozata és a német államférfiak meghívása a német gazdasági életben is jótékonyan éreztette hatását.

A birodalmi kormány máris lemondott arról a tervéről, hogy a német gazdasági intézeteket állami ellenőrzés alá vegye

s előreláthatólag beéri azzal, hogy csak a bankokra terjesztik ki a kormány felügyeleti jogát.

Átmeneti korlátozások Magyarországon

Budapest, július 17.

Míg a nagyközönség érdeklődése teljesen a hősi magyar oceanrepülők felé terelődött, a politikai élet előterében természetesen még mindig a német válság és annak magyarországi vonatkozásai állanak. A német bankokat tudvaleg csütörtök reggel nyitották meg, míg a magyar bankok megnyitására csak pénteken reggel kerül sor. Ennek előkészítésére az ország összes vezető gazdasági és pénzügyi köreinek a bevonásával Wekerle pénzügyminiszter elnökletével hosszabb értekezletet tartottak, s ezzel egyidőben egy másik értekezlet is lezajlott a magyar pénzügyminiszteriumban, az igazságügyminiszterium képviselőjének részvételével.

E tanácskozások eredményeképpen délután megjelent a M. T. I. jelentése, amely szerint tekintettel arra, hogy a német helyzet még nem tisztázódott, másrészt pedig az 5 millió fontos magyar külföldi kölcsön sincs még realizálva, a három napra életbeléptetett értekezleteket csak fokozatosan építik le. A lefolytatott tanácskozások határozata szerint bizonyos átmeneti korlátozások lesznek, amelyek további 7 napig pontosan július 23-ig maradnak érvényben.

Az összes magyar bankokat már a korai délutáni órákban értesítették, hogy a hivatalos lap reggeli számában megjelenő reñdelet szövegét a bankok már az esti órákban megkapják, mire a bankok elhatározták, hogy személyzetük éjjeli szolgálatot fog tartani, hogy a másnapi megnyitásra a reñdelet értelmében a szükséges előkészületeket megtegyék.

VEGA-OIL

egyedüli olaj, amely hivatott bármely motor jókarbantartására.

Főlerakat Brassó részére:

„CONCORDIA” Societate Anonimă Română pentru Industria Petrolului

Depozitul de Deslăcere Braşov, Bartolomeu, Telefonszám 294.

Az összes pesti bankok megnyitották pénztárait

Az új rendelet teljes szövege

Pénteken reggel az összes bankok ismét megnyitották pénztárait s ugyanakkor nyilvánosságra hozták a kormány idevonatkozó részletes rendeletét, amely főbb vonásaiban a következőképpen szól:

Pénzügyi intézetek és általában pénzügyi tevékenységgel hivatásszerűen foglalkozó vállalatok, a náluk levő követelésekből általánosságban betétkönyvecskén, folyószámlán vagy csekk számlán, csak 5 százalékot fizethetnek ki, azonban maximálisan csak 1000 pengőt. Minden korlátozás nélkül lehet kifizetni azokat a követeléseket, amelyeknél az igénylő hitelt érdemlően igazolni tudja, hogy az általa kívánt összegre munkabér, lakásbér, üzlet, vagy üzemi helyiség bére, általában mindenemű hasznosbérére, továbbá akármilyen személyes munkateljesítmény kiegyenlítése céljából van szüksége. A rendelet részletesen felsorolja az összes eseteket s egyben intézkedik, hogy vitás esetekben a Magyar Nemzeti Bank és a Pénzügyi Intézetek által alakított bizottság dönt. Nem betétként, folyószámlán, vagy csekk számlán alapuló kötelezettségeiket a bankok csak a legindokoltabb esetekben teljesíthetik.

A fenti rendelkezés értelmében nem teljesített fizetésekért felvett esetleges óvatolatok, vagy csekkigazolások hatálytalanok.

Azon idő, amely alatt az adós jelen rendelet értelmében nem teljesített fizetést, sem elévülés, sem bizonyos jogok érvényesítése, vagy fenntartására megállapított határidőbe nem számítható be.

Nem foganatosítható sem árverés, sem kielégítési végrehajtás addig, amíg az erre vonatkozó eljárásokat szabályozó újabb rendelkezés meg nem jelenik. Hasonlóképpen nem lehet addig csődöt vagy kényszeregyezséget elrendelni.

A rendelet másik része a deviza és valuta forgalmát szabályozza s mindenekelőtt kimondja, hogy külföldi fizetési eszközökben csak a Nemzeti Bank útján, vagy hozzájárulásával lehet kifizetéseket eszközölni. A Nemzeti Bank jogosítva van olyan esetekben, amikor ezt a közérdek megkívánja, külföldi pénznemekben teljesítendő fizetéseket, vagy pengőnek külföldi pénznemre való átváltását elhalasztani.

A rendelet utolsó pontja büntető szankciókat tartalmaz, amely szerint a rendelet megszegői két hónapig terjedhető elzárással büntethetők.

A pénzügyminiszter fel van hatalmazva arra, hogy a Nemzeti Bank előterjesztésére ezeket a korlátozásokat általánosságban, vagy esetről esetre enyhítse.

Bethlen miniszterelnök pénteken reggel nyilatkozatot adott az átmeneti időre kiadott rendelkezéssel kapcsolatban. Nyilatkozatában

Mi történt Bukarestben az állástalan tanítókkal

Rendőrártak a nemzet napszámosai ellen

Bukarest, július 17.

A közoktatásügyi minisztérium — a mint azt már tegnap megírtuk — az ország minden részéből Bukarestbe rendelte az állástalan tanítókat, hogy f-lossen közzöjünk az üresedésben levő állásokat. — Közel hatezer tanító érkezett a fővárosba, akik megdöbbenéssel értesültek arról, hogy

az új iskolai év kezdetén csupán 1800 tanítót tud állásba helyezni a minisztérium

és így több mint háromezer fiatal tanító állás és kenyér nélkül marad. A Bukarestbe érkezett tanítók nagy számára való tekintettel a minisztérium a Carol-parkban levő Arenele-Romana szabadtéri amfiteatrumban kezdte meg a tanítók osztályozását. Az első nap aránylag csendben telt el. Az osztályozási munkálatok befejeztével a tanítók — amint azt megírtuk — tüntetést rendeztek a bukaresti utcákon és aztán elvonultak a minisztérium által kijelölt szállásaikra.

A második napon, amikor az összegyűlt tanítók véglegesen tudomást szereztek arról, hogy a legnagyobb részük egy teljes esztendőn keresztül állás nélkül marad — robbanásig feszült hangulat uralkodott az Arenele Romana-ban. Délután öt óráig tartott az osztályozási munka, amikor a minisztériumi kiküldött tudomására hozta a már amúgyis kétségbeesett hangulatban levő fiatal tanítóknak, hogy

a minisztérium intézkedése szerint éjszakára a katonai kaszárnyákban fogják őket elhelyezni és ott fogják szétosztani közöttük az ingyenes vasuti utazásra jogosító menelleveleket.

Ez a hír végsőkig elkésztette a tanítókat. Bukarestben rengeteg diákokthon van, melyek most a nyári szünet alkalmával teljesen üresek. Miért akarja a minisztérium a kaszárnyákban elszállásolni a tanítókat? Nem gondol a kormány arra, hogy a Bukarestbe érkezett fiatal tanszemélyzet között nagyszámúban vannak fiatal tanítónők is?

A tanítók rövid, izgatott tanácskozás után elhatározták, hogy nem fogadják el a kaszárnyákban felajánlott szállást és testületileg felkeresik Jorga miniszterelnököt, hogy elpanaszolják azt a méltatlan bánásmódot, mely kétnapos Bukaresti tartózkodásuk alatt a minisztérium részéről érte őket.

A Carol-park kijáratánál rendőr és csendőr kordon fogadta a tanítókat, akik a tanítók állításai szerint minden előzetes felszólítás nélkül attackra indultak.

A csendőrök puskatussal és szuronyokkal, a rendőrök gummibotokkal rohamozták meg őket és a kétségbeesetten menekülő fiatal tanszemélyzet közül néhány percen belül több mintegy kétszáz sebesült áldozata lett a brutális rendőrtámadásnak.

Az Universul így ír a Carol-park előtt lejátszódott megdöbbentő esetről:

— A nálunk levő nyilatkozatokból kiderül, hogy a tanítókat teljesen meglepetésszerűen érte a rendőrtámadás. Több mint kétszáz tanító és tanítónő sebesült meg a támadás következtében. A Curentul ezt jelenti a lefolyt harcokról:

Száz méter távolságon folyt le a harc, ha egyáltalában harcnak lehet nevezni a csendőrök és rendőrök attackját a passzív magatartást tanúsító tömeggel szemben. A tanítóknak a karhatalom emberei csizmák

A legközelebbi tanévben sem a tanítói, sem papi pályára nem lehet beiratkozni

Bukarest, július 17.

A napokban Bukarestben lezajlott tanítótüntetés erőlyes rendszabályok fogantatására kényszerítette a kormány Jorga miniszterelnök és közoktatásügyi miniszter indítványára a kabinet elhatározta, hogy a tanítóképzők és papnövel-

dék a jövő tanévben első osztály nélkül nyílnak meg, vagyis jövőre tanítói vagy papi pályára beiratkozni nem lehet.

A feltűnést keltő határozatról a további részletek hiányoznak és így az: cgyelőre fenntartással közöljük.

Rájár a rud Gyergyóalfalura

Aratóasszonyok autókatasztrófiája

Ditró és Hódos között felborult egy autóbusz. Egy asszony meghalt, öten megsebesültek

Csikszereda, július 17.

Súlyos autóbusz-szerencsétlenség történt tegnap este Ditró és Hódos községek között.

Hat gyergyóalfalusi asszony, akik a mezőn voltak aratni, hazaindultak falukba és erre a célra kibérelték a Kassai járás autóbuszát.

A mezőről elindulva baj nélkül halad-

tak az országuton, amikor, Ditrót elhagyva,

az autóbusz egy kanyarnál váratlanul elbeszeltte egyensúlyát és az árokba fordult.

A szerencsétlenség pillanata borzalmas ijedelmet idézett elő a hat asszony között, akik az autóbusz egyedüli utasai voltak. Jajveszékeltés, segélykiáltás hallatszott,

Megfelelő ápolás hiányában
öregszünk!..

Maradjunk a Simon-crémhez hűek, hogy fiatalok és szépek legyünk. Ezen crém megrendíthetetlen világsikere biztosítja a hatást. Ez a nem zsíros és nem száraz, hanem kívánság szerint nyulékony crém puhává, gyöngéde teszi a bőrt és az arcszínnek fiatalos üdéséget nyújt.

Simon Puder és Simon Szappan használata nélkülözhetetlen a siker érdekében.

CRÉME SIMON

PARIS

kijelenti a miniszterelnök, hogy a rendelet megalkotásánál kizárólag az a cél vezette a kormányzatot, hogy megakadályoztassék minden olyan jelenség, amely felesleges nyugtalanságot okozhatna. Minden alapot nélkülöző rosszakaratú híresztelés az, mintha a kormány a betétek felvételének részbeni korlátozásával, azoknak az állam részére való bármilyen igénybevételére gondolna. Beszéde végén felszólítja a közönséget, hogy őrizze meg továbbra is nyugalmát, mert semmilyen aggodalomra ok nincsen.

Bethlen egyébként kihallgatáson fogadta Roosevelt amerikai követet, akivel hazamosabb ideig tárgyalt. A kihallgatásról részletek nem szivárogtak ki. Itt említjük meg azt is, hogy az egységes párt vezetősége elhatározta, hogy hétfőn nagyobb szabású értekez-

letet tartanak s a hírek szerint ezen az értekezleten Bethlen nagyjelentőségű politikai beszédet fog tartani.

A közönség megnyugtatót szolgálja Eber Antalnak, a Kereskedelmi és Iparkamara elnökének a felhívása is, amelyben többek között a következőket mondja: Kizárólag a magyar közönség hazafiasságán, higgadtságán és saját érdekeinek józan felfogásán mulik, hogy ne ássa alá saját valutáját, tehát ne veszélyeztesse saját vagyonának is az értékét. Hangsúlyozottan figyelmezteti a közönséget arra, hogy a rendeletben megadott lehetőségekkel is csak a lehető legszűkebb keretek között éljen. A magyar pengő s ezzel a magyar gazdasági élet sorsa, fejezi be felhívását Eber, nem a külföld, hanem a saját kezünkben van.

kal rugdalták, működésbe léptek a gummibotok és súlyos sebeket ejtettek a csendőrbajonettek. Cafatokra szakadt ruhájú férfiak, telve vörös sebekkel fáradoznak, hogy felszedjék ájult kollégáikat. Husz perc múlva a véréngző rendőrmunka befejezést nyert. A járdákon kétszáz tanító és tanítónő feküdt...

Az Universul és Curentul szerkesztőségébe a késő esti órákig sűrű csoportokban jelentkeznek a sebesült tanítók és tanítónők. Egy fiatal tanítónőt a Curentul szerkesztőségében részesítettek első orvosi segélyben. Az Universul szerkesztőségébe is egymásután érkeznek a tanítók és tanítónők, csendőrszuronyok és gummibotok által okozott sebekkel.

A vizsgálat megindult annak kiderítésére, hogy kit terhel a felelősség a súlyos rendőri brutálítás miatt. A belügyminisztérium hivatalos jelentésében súlyos szankciókat ígér — bárki legyen is az — aki a tegnapi botrányos esetet felidézte.

miután azonban mindannyian megsebesültek, tehetetlenül voltak kénytelenek az árokban feküdni.

Hosszu idő telt el, amikor az országuton szeker közeledett és annak utasai észrevették az árokba fordult autót. A közeli községből gyorsan segítséget hoztak, kiemelték a szerencsétlenül járt gépkocsis utasait,

akik között ekkor már egy halott is volt Fülöp Ignáczné, ugyancsak gyergyóalfalusi aratóasszony.

A többi öt aratóasszony könnyebb-súlyosabb sebesüléseket szenvedett.

Az esetet azonnal jelentették a csendőrségnek, amely megindította a nyomozást a felelősség megállapítására.

Legújabb

Németország megkapta az 500 millió dolláros kölcsönt

Páris, július 17.

Legújabb jelentés szerint a német válság megoldásában döntő fordulat állott be. Az Agence Radio jelenti, hogy a Federal Reserve Bank a Bank of England és a Banque de France 500 millió dollár hitelt nyújtanak a német birodalmi banknak a német valuta stabilizálására. A Reichsbank ezt az összeget arany és devizatartaléka növelésére használja fel és az így megnövekedett fedezet alapján 6 milliárd márka új bankjegyet hoz forgalomba.

Ezenkívül Franciaország, Olaszország, Anglia és Belgium még egy kisebb kölcsönt bocsátanak Németország rendelkezésére, melyet a német vámbevételek garantálnak s amely 10 éven belül törlesztendő. Németország kötelezi magát, hogy a Hoover-moratórium letelte után fennmaradó vámbevételeket teljes összegükben a jóvátételi annuitások kifizetésére fordítja. Politikai téren Franciaország békés uton kéri fogja Németország hozzájárulását ahhoz, hogy a birodalmi kormány ne emelje katonai költségvetését és adja fel a vámunió tervét.

Telefon: 518 „MODERN MOZGÓ” BRASSÓ

Ma pénteken, világszenzációs premier! A szezon nagy eseménye!

„ALRAUNE”

100%-os német beszőlfilm. Teljesen új feldolgozás.

Hans Heinz Ewers regénye filmen. — Rendezte: Richard Oswald.
Brigitte Helm, Albert Bassermann, Harold Paulsen,
WESTERN BEZSÉLOGÉP.

Szombat d. u. 3-5 óráig „Száműzött” Corine Grizith-el. Matiné 10-15 lei helyár.

A SÖR a bíróság előtt

A sör nyitvános teidicsérése orvosi morálba ütköző cselekedet

Berlin, július 17.

Ha az ember a sok sörhast, az óriási söröskocsikat látja Berlin utcáin s az összes lokálokban a világos és barna folyadékkel teli poharak ezreit és a városi statisztikában olvassa az elfogyasztott sörről regélő csillagászati számokat — igen, az ember azt gondolja, a helyzet az antialkoholizmus számára a lehető legkedvezetlenebb s a harc a sör és ellenégei között már véglegesen eldőlt a sör javára. De úgy látszik, még sincs egészen úgy: úgy látszik, mégis vannak legalább olyanok, akik ha már sört isznak is, de legalább vizet prédikálnak. Sőt elvitatják másoktól a jogot, hogy nyilvánosan sört prédikáljanak. S van bíróság is, mely ítéletben megállapítja, hogy nyilvánosan sört prédikálni kb. erkölcstelen dolog. Legalább is egy orvos számára, a kinek, ugyilátszik, a bíró véleménye szerint mégis csak fenn kell tartani a látogatot, mintha a társadalom elítélné a sörivást.

Az érdekes per egy berlini bíróság előtt folyt le, még pedig becsületsértési per formájában. Von Hahn, hamburgi táplálkozás-biológus perelte be becsületsértésért berlini kollégáját, dr. Volmann, a „Deutsche Aertzteblatt” szerkesztőjét. — Von Hahn az ősszel a drezdai nemzetközi egészségügyi kiállításon előadást tartott a sörről, amely előadás sorozata német orvosi körökben a legnagyobb konsternációt váltotta ki.

Az ivás fontosabb, mint az evés, mondtotta von Hahn. Különösen pedig a sörivás. Egy liter sör az ember napi fehérjeszükségletének egy ötödét fedezi. A sör élvezete után nemcsak szebbnek látjuk a világot és könnyebben viseljük el a nehéz idöket, hanem a sör egyenesen megkönnyíti testi funkcióink lefolyását. Egy palack sör este sok ember számára szükséges előfeltétele annak, hogy jól és egészségesen aludjon. A sör lenyomja a lázt, a tüdőbetegek táplálásában nélkülözhetetlen s a hiszókurák egyik legfontosabb eszköze. Fialat anyák, különösen a szoptatás ideje alatt, sokkal több sört kellene igyanak. Sőt sört kell adni a csecsemőknek is. Minden szoptató anya legalább egy liter sört igyon naponta!

Nem igaz, amit az antialkoholizmus hirdet, — folytatta von Hahn, — hogy a sör élvezete megröviditené az életet, elbutuláshoz s az utódok elcsatnyulásához vezetne. A történelem éppen az ellenkezőjét bizonyítja. Tizian, nagy ívó volt, 99 éves kort ért el. Goethe és Bismarck mindketten nagy barátjai az alkoholnak, nyolcvan felüli korban haltak meg. — Nagy Fülöp, a világtörténelem egyik legnagyobb alakja, kimondottan részeges volt s fia, Nagy Sándor, meghódította a világot. I. Frigyes Vilmos óriási mennyiségű sört megivott s fia Nagy Frigyes lett.

Mindenki, aki nem helyez különösen nagy súlyt arra, hogy karcsu maradjon, fejezte be előadását von Hahn, nyugodtan ihatik sört, amennyit csak bír.

A hallgatóságot bizonyára meglepődés-előtöltő előadás nemcsak felháborodást keltett orvosi körökben, hanem a „Deutsche Aertzteblatt” nyilvánosan megvádolta von Hahnt, hogy azért tartotta sörteidicsérő előadását, mert a sörgyárosok megvesztegették. Von Hahn előadása megfizetett reklámelőadás volt a sörfogyasztás fokozása érdekében, amikor az előadó azt a hitet akarta a laikus közönségben kelteni, hogy a sör mértéktelen élvezete sem káros s a sör ártalmatlan, hasznos, gyógyerejű ital. Az előadás beütközött az orvosi morál előírásaiba, mivel a tudomány mai állása szerint az orvosok testilei hivatalosan az alkohol élvezet ellen foglaltak állást. Pl. már 1926-ban az 45. német orvosgyűlés egyhangulag kimondta, hogy az alkoholizmus elleni küzdelem az orvosi kar egyik legsürgősebb feladata s a berlini orvosi kamara az elmúlt évben határozatot fogadott el, mely szerint elítél minden olyan megnyilatkozást orvosok részéről, mely alkalmas arra, hogy az alkoholfogyasztást fokozza.

A per igen heves jelenetek között folyt le. Von Hahn kénytelen volt beszélni, nemcsak hogy 500 márkát kapott előadásáért, hanem azt is, hogy intézetét Hamburgban a sörgyárosok pénzelték. Az ítélet elutasította panaszával s ezzel bíróság kimondást nyert, hogy a sör nyilvános felidicsérése az orvosi morálba ütköző cselekedet. Egy újabb papíros érv az antialkoholizmus kezében.

d. l.

50%-os menedzserdíjkezelvény a CFR-nél

SINAIA

ROULETT BACCARAT

Endresz és Magyar Budapesten

Világrekorddal sikerült a magyar pilóták óceánrepülése

Budapest, július 17.

Csütörtökön este, néhány perccel felhat után, a Mátyásföldtől negyven kilométer távolságban levő Bicske állomás nyolcvanötös órházának pályára telefonon jelentette a budapesti Keleti-pályaudvar főnökségének, hogy a falutól két kilométernyi távolságban egy pirosfedelű repülőgép kényszerleszállást végzett. Nemsokára ezután ujra felhívták a Keleti-pályaudvar telefonon: — Halló, itt Magyar Sándor beszélt. A „Justice for Hungary”-nel benzinhány miatt kényszerleszállást kellett véghezvinnünk. A rossz telep miatt kerék- és csavartörésünk van. Ön és Endresz sértetlenek maradtunk!

A Keleti pályaudvarról azonnal továbbították az üzenetet a Mátyásföldre, ahonnan repülőgép indult Bicskére, a magyar óceánrepülőkért. Mint kiderült, mindössze huszonöt liter benzint hianyzott ahhoz, hogy a mátyásföldi repülőtelepet elérjék.

A segítségükre sietett repülőgépen Endresz és Magyar berepültek Mátyásföldre, ahol óriási tömeg várta őket. Amikor a magyar óceánrepülő láthatóvá lettek, hosszú percekig zúgott az éljenzés. — A pénzügyi válsággal kapcsolatos minisztertanácsot, amely ebben az időben folyt a miniszterelnökség épületében, sietve befejezték, és a kormány tagjai a miniszterelnökség fogadótermében gyülekeztek, a hová diadalmenetben kísérték Endresz és Magyar pilótákat a Mátyásföldön megjelent közönség ezrei. Lent a miniszterelnökség kapujában Gömbös Gyula hon-

A Societatea Hotelurilor și Cazinoului din Sinaia S. A. R.

közi a Bd. Ghikán, saját épületében levő

UJ KASZINÓ megnyitását.

A megnyitás f. hó 19-én, vasárnap lesz. — Estélyi mulatságok (soire) és táncmatiné szociós slágerszámokkal. Leon Jazz.

Használja ki a három szabad napot: szombat, vasárnap és hétfő (Sft. Ilie) és töltse idejét Sinaiában, ahol a legszebb és legkellemesebb weck-endet töltheti el!

Szg 1320

és amerikai lapok együttesen megállapítják, hogy a magyar pilóták többszörös rekordot állítottak fel: az óceánrepülés időtartamában, az egyenesvonalú távolsági repülésben, valamint az átlagos sebességben.

A fogadtatás után Magyar és Endresz óceánrepülő a Svábhegyi szanatóriumba hajtottak, ahol a jólmegérdemelt pihenést fogják élvezni.

A pilótákat lord Rothermere Londonból táviratilag üdvözölte.

Nobile kutat Amundsen után

Moszkva, július 17.

Nobile olasz sarkutazó, aki miatt annak idején Amundsen északi sarki útra repült és eltűnt, most, hogy Amundsen esetleges életbenlétéről terjedtek el hírek, egy agyobb külföldi turistatársasággal, a „Malygin”-jégtörőn a Ferenc József-földre indult, hogy ott megmentője után kutasson. Nobile reméli, hogy Amundsen nyomait megtalálja.

Július 21-én nyílik meg az ujnagyarparlament

Budapest, július 17.

Az új magyar parlamentet július 21-én déli tizenkétórakor nyitják meg ünnepélyes külsőségek között. A Felsőház előző napon délelőtt ülésezik és kijelöli a korelnökség tagjait, akik a Ház megnyitására vonatkozó értesítést átveszik.

Salamonnál és csikóinál jobb nem létezik széles e világon!

Egyetlen előadás, két napi összesűrített műsorral a brassói ASTRÁ-ban, pénteken este.

Magyarok a miniszterelnök iskolájában

Jorgánál, Valeni de Muntében

Ahol Jorga megvalósítja a politika
által elgáncsolt nagyszerű eszméit

— A B. L. kiküldött munkatársától —

Valeni de Munte, július 17.

A prahovegyei vicinális vasút ócska kávédarálója vashidon döcögött át: befutottunk végre a Teleajen dombos, változatos, színes völgyébe. Amerre a szem ellát, csupa gyümölcsös, — tulnyomóan szilvafás-kert. Ugy mondják, itt, a Kárpátok e déli hegycsúcsán a legjobb csujka, itt mérik a legvalódibb szilvóriumot.

Felülünk ugyan, akik a rekkenő, bódító, szinte letaglózó hőségben már harmadik órája szenvedünk és utazunk Bukarestből, mérhetnék Valeni-ben a legfinomabb pezsgőt, sőt a leghűsítőbb oranzsádot is, bizony nem jönnének... Mégis inni jövünk azonban, csak hogy a nedűt akarjuk megköstölni: amit itt évtizedek

óta nem más, mint Jorga professzor, a román polihisztor, főz és már ingyen, szabadon, nagy vendégszeretettel. S ez alkalommal mindenki különös érdeklődéssel jön, mert a gazda, aki immár huszonharmadik éve minden nyáron a szomszások szélesebb rétege számára is megnyitja a román humanizmusnak és kultúrának ezt az áldomás-söntését, most egy személyben közoktatásügyi miniszter, mi több, miniszterelnök Romániának.

Ez a körülmény, meg aztán az, hogy Jorga nemrégiben lett hatvanéves, rendkívüli ünnepegyessége ad a városi szabadegyetem ideit megnyitásának.

AHOL SZAMUZOTT A POLITIKA.

Körülrdeklődöm a vonaton, amely már a harmadik telt vonat Valeni felé. Nem nehéz megállapítani, hogy az utasok jelentékeny része aligha bumbizna ezen az eldugott vonalon, ha Jorga úgy, mint az előző években, nem volna miniszterelnök. Afajta kultur-álarcot öltött pecsenye-leső, illetőleg — magával a professornak a műszavával élve — fripturista. Ezek hamarosan kiábrándulnak: megnyitó beszédében, amelyet a zsufolásig megtelt és már évek óta kicsinek bizonyult előadó-teremben mondott, Jorga kellemetlen zuhanyt eresztett rájuk.

— A közoktatásügyi minisztert és a miniszterelnököt Bukarestben hagytam s itt csak Jorga Miklós professzor van, aki nem engedi sem a közoktatásügyi miniszternek, sem a miniszterelnöknek, hogy beleavatkozzanak a dolgába, — jelentette ki emelt és meglehetősen keserű hangon. Keserű hangon is, mert beszédével mintegy ezt fejezte ki:

Itt fogja megvalósítani oktatás- és népnevelésügyi eszményeit, amelyeket elgáncsolt a politika...

De a lelkes ujonckon kívül, akiknek csak most terelődött a figyelmük Valeni-re, szép számmal zarándokolnak most eb-

be a kis fészekbe a professzor régi szabad-egyetemistái is. Ezeket igazán a ragaszkodás, a becsülés és a hála hozza. — Nem egy kisebbségi, magyar is akad közöttük. Régebben állás nélkül volnának, ha az a valóban szabad, emelkedett szellem, amely itt különösen az utóbbi hat-nyolc esztendőben érvényesül, meg nem tartja őket.

Két évvel ezelőtt már jártam itt. Akkor találkoztam egy erdélyi magyar városi tisztviselővel, aki minden nyáron eljön. Nincs azonban semmi nyelvtelhetsége, s jó, ha évente pár tucajt új román szó ráragad. Idős, családos ember, valószínű, hogy sohasem tanul meg még tűrhetően sem. Jóságos, azonban olyan protektorává tette Jorgát, hogy mindenkinél biztosabb az állása.

MAGYAROK JORGANÁL.

Magyar az idén sincs több itt, mint az előző években, bár a hallgatók száma általában érthetően nagyon megnövekedett. Végeredményben lesznek vagy ötszázan is.

A titkárság névjegyzékében egyelőre a következő erdélyi kisebbségi nevekre bukkantam: Györffy Erzsébet tanítónő, Nagykároly, Bauer M. Eliz tanítónő Felsőbánya, Beisser Eliz tanítónő Vajdahunyad, Buzás József tanító Bikszád, (Szatmármegye), Fazakas Olga tanítónő, Barót, Juhász István liceumi tanuló, Nagyenyed, Geier Alfréd tanuló Temesvár, Winterhofer Frigyes földbirtokos Krasznabéltek (Szatmármegye), Lükő Béla egyetemi hallgató, Budapest.

Ezek már a megnyitás napjára megérkeztek. Vannak kivülök még többen, a kik bejelentkeztek. Aztán angusztsu eisejére jönnek a kisebbségi tanárok, akik az idén itt fognak vizsgázni a román nyelvből és irodalomból.

Az érett emberek többnyire magánházakban laknak és a szabad-egyetem étkezdéjében étkeznek. A havi koszt 1500 lej. A bennlakók a 100 lej beiratási díjon kívül mindössze 200 lejt fizetnek.

A megnyitás napján vagyunk, a magyar kolónia tehát még nem alakult meg. De — mint minden évben — az idén is bizonyára összekerül s élvezi a legmeszebbmenő kisebbségi jogok, amit a nagy államélet még nem adott meg.

„LEGYEN A HORVÁTH-KERTBEN BUDÁN!”

A Jorga-kurián nagy a sürgős-forgás. Ebédre látták a vendégeket, akiknek a házigazda végigmutatja Valeni nevezetességét: a régi templomot, saját házinyomdáját, a kulturmissziós nővérek egész évben működő iskoláját.

A kurián a professzor fia, Stefán, aki mintha édesapja fiatalkori képmása volna, fogadja az idegen érdeklődőket. Orvostanhallgató s most állandóan otthon nyaral.

Alig elegyedünk beszédbe, a nagy udvarház konyhájából hangos magyar ének üti meg a füleimet:

„Legyen a Horváth-kertben Budán, Szombaton este fél nyolc után...”

Az egyik szobalány az, aki szombaton este fél nyolc után a Horváth-kertben szeretne lenni.

Brassói repülőgép kering a ház fölött. Jött üdvözölni a nevezetes Valeni, a melynek Jorga egyénisége nem kis szerepet juttatott a román történelemben.

— Jaj be szépen repül! Nézzé csak! — hallom újból a hátam mögött.

Az egyik cseléd hívja a szakácsnét.

— Honnan kerülnek maguk ide? — kérдем őket.

— Hárman is vagyunk mi itt Erdélyből. — mondja. — En, meg a szakácsné

Tordátfalváról, az egyik lány pediglen Marosvásárhelyről. A kegyelmes asszony csak a székely cselédet szereti. Aldott jó lélek, velünk csak magyarul beszél. — Teccik tudni, engem éppen a napokban hívtak máshova, Bukarestbe. Többet adtak volna, mint az ezer lej, amit itt kapok. De nem megyek, mert itt erősen jó dolgom van. Szó nélkül adják a fizetést és ha kérjük, akkor előbb is, mint ahogy jár.

Be kell érnem ilyen rövid beszélgetés-foszlányokkal, mert nagy a sürgős-forgás. A házigazdát csak futólag üdvözölhetem a magyar sajtó nevében, amelynek részéről egyedül vagyok itt, ahol igazán a teljes megértés és becsülés légkörében fogadják a kisebbségeket.

A megnyitó-nap programja minden órát kitölt.

Az étkezde-kertben nagy hangverseny van, amelynek keretében Jorgát és első munkatársait ünneplik. Odameret bemutatnak a nagyasszonynak, aki a legtisztább magyarsággal üdvözli általam a kisebbségi magyar nőket...

Jónéhány ezer ember, csupa intellektuel, lepte el erre a napra az eldugott Valeni-t, ezt az egyébként jelentéktelen községet, amelynek a nevéből Jorga professzor csinált fogalmat. Amióta legutóbb itt jártam, bámulatosan sokat fejlődött és fő-utcája már-már városias lett. Ha pátrónusa valóban megvalósítja itt ide-

álját, a modern és egészen nyugati értelemben vett szabad-egyetemet, úgy még csak néhány év és városná nővi ki ragát. Valahogy Nagybányához lehet hasonlítani ezt a kis fészket. Azt a magyar uttóro festők kollektiv zsenije, ezt Jorga hatalmas kultur-egyénisége emelte ki az ismeretlenség homályából és ajándékozta meg nemzetközi hírnévvel.

— A közoktatásügyi minisztert és a miniszterelnököt Bukarestben hagytam s itt csak Jorga Miklós professzor van, — hangoztatta a valeni apostol. Ez jó. Az azonban kár, hogy Jorga Miklós, a közoktatásügyi miniszter és a miniszterelnök, amikor Bukarestben van, többnyire Valeni-ben hagyja Jorgát, a professzort. Az már nem jó.

Kőrösi Sándor.

Fizetéseképtelen a nagyváradi Általános Takarékpénztár

Nagyvárad, július 17.

A Nagyváradon harminc év óta fennálló Általános Takarékpénztár ma bejelentette fizetéseképtelenségét.

A fizetéseképtelenné vált pénztárat alaptőkéje 3 millió lej, aktívája 18 millió 126 ezer lej, passzívája 18 millió 680 ezer lej.

A bank hangsúlyozza beadványában,

hogy

a Banca Nationala mostohasága kergette pusztulásba.

Hitelezőinek

18 hónap alatt fizetendő 60 százalékot ajánl fel.

A részvényesek és az igazgatóság minden követelésükről lemondanak.

Borzalmas tüzvész pusztított Szászrégenben

Hatvan munkáscsalád vált hajléktalanná

Szászrégen, július 17.

Csütörtökön délután négy órakor hatalmas tüzvész pusztított Szászrégenben, ezelőtt Foresta, most Deda-Bisztrai nevet viselő fatelepen. A tűz, amely a borzalmas hőségben az egyik munkásházból terjedt át pillanatok alatt a fatelep épületeire,

borzalmas méreteket öltött.

A szörnyű kánikulában recsegett-roppogott az egész fatelep. Az oltáshoz te-

lefonon a marosvásárhelyi tűzoltókat hívták ki. Bár a tűzoltóság a legnagyobb erőfeszítéssel dolgozott,

a tüzet csak a késő éjjeli órákban sikerült lokalizálni.

A hatalmas tüzvész negyven munkásházat pusztított el, hatvan munkáscsalád vesztette el mindenét és vált hajléktalanná rövid pár óra alatt.

A kár több millió lejre rug.

A modern nő segítőtársa — LYSOFORM

MUNKÁBAN-szórakozásban-az élet minden vonatkozásában a nők a férfiak mellett foglalnak helyet. Ez az új élet, új szabadság, okvetlenül szükségessé teszi, hogy a nő, aki mindenkor meg akarja állni helyét, egészséges és minden zavartól mentes legyen.

Specialisták megerősítik, hogy a legtöbb női bajnak a jó fertőtlenítőszer használatával elejét lehet venni. Lysoform a nők ezreinek segít, hogy egészségesek és munkaképesek maradjanak. Biztos fertőtlenítőszer, megöl minden csirát és egyidejűleg igen hatékony szagtalanító.

Ha Lysoformot vásárol, ügyeljen a lepecsételt sötétzöld üvegre. Lysoform kimérve nem kapható.

Lysoform

Modern konyhában a **Red-Star** petroleum fűzőkészüléket használják.

Az amerikai The Detroit Vapor Stove Company Detroit Michigan U. S. A. gyártmánya.

Bél nélkül! Nyomás nélkül!

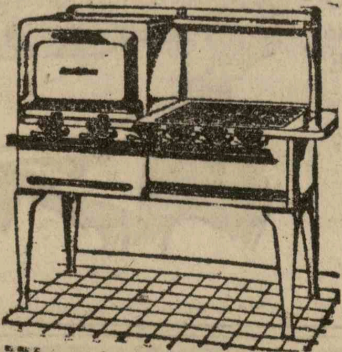
70% megtakarítás

A RED-STAR már néhány hónao alatt fizetődik ki, a nagy tüzelőanyag-megtakarítás által Bárki által könnyen kezelhető A RED-STAR főz, süt bármilyen ételt. A RED-STAR nem szorul javításokra vagy állandó alkatrész kicserélésekre.

Látogassa meg sürgősen a „Menajul Modern”

„FERROMANA” S. A. R.

Bukarest, Cal. Victoriei 71.

Kapualjak, ahol milliók cserélnek gazdát

Pillanatsfelvételek a nyaraló tőzsdéről és a Vilacros-negyed keleti forgalmáról

A BUKARESTI TŐZSDE A NEMZETKÖZI PÁNIK NAPJAIBAN

Bukarest, július 17.

Az 50 fokos rekkenő hőségben a világ gazdasági életének irányítói, Európa és Amerika bankjegykibocsátó intézeteinek vezetői, valamint a pénzügyminiszterek, izzadva dolgoznak azon, hogy Németországot és vele együtt a kapitalista rendszert megmentse. A távirati ügynökségek és sajtóközpontok visszarendelték szabadságon levő alkalmazottaikat, azaz, hogy befellegzett az ugraskazénnal járó pihenésnek: a hírszolgálatnak villámgyorsan kell működni, mert Európa komoly válsághoz érkezett.

A fenyegető kataklizma előfutáiban a pénzügyvilág emberei aggódva tekintenek a világtőzsdék felé, amelyek, — mint beteg testen finom idegcsoportok, — azonnal megsajdulnak, ha baj van a gazdasági törzssel. A tokiói áru- és értéktőzsde árfolyamai, akár csak Bécs, Páris, London, vagy Bukarest pénzügyi és értéktőzsdéi, lehagoltak.

Ebben a hangzavarban álljunk meg a legközelebbi állomásnál: Bukarest tőzsdéjénél, a melyekben valamikor keleti tempóban pezsdült a kereskedelmi vér, a kapualjakban milliók cserélnek gazdát, magasán jegyezték a kurzusokat, és mindenki „megélt.” A német események nagy napjai és annak közvetlen előzményei azonban lerontották ezt a lehetőséget... a tőzsdék finoman jelzik a távoli földrengéseket.

HELYSZINI SZEMLE — FOTO-GRAFUS NÉLKÜL

A bukaresti banknegyed déli részén fekvő hatalmas bérházépület főbejárataánál onnantól emberek lézengenek. Máskor izgatottak voltak, ordítottak és kiabáltak. Így kívánta meg az üzlet. Bejutni is könnyebb, mint máskor, mert minden emberben egy megtévedt vásárlót vélnek felfedezni.

Helyszíni szemlét tartunk. Idő: délelőtti fét tizenkettő. Kibirhatatlan hőség. Bent a tőzsdében az egy órákor kezdődő hivatalos jegyzések elővásárlásait bonyolítják le. A terem falába építve balkonszerű padok merengenek elhagyatottan, a terem közepén pedig jól megerősített ring-hez hasonló, beépített emelvény. Itt működnek a hivatalos kikiáltók.

Ma csak eladnak. A sarokban gondterhes arcú tőzsdeügynökök a párisi árfolyamesések kihatásait tárgyalják és pesszimistákusan ítélik meg a helyzetet. Közben működnek a kikiáltók:

— Banca Nationala!... csak 5000!... etabilizációs papírok!... 7 százalé!... eladunk!... eladunk!... még nincs lezárva a jegyzés!...

Később a hangulat leszültebb. Várják a párisi jegyzéseket, amelyek döntően befolyásolhatják a bukaresti tőzsdét.

Befut az első jelentés: Párisban tovább tart az árfolyamzuhanás. A kikiáltók meghökkennek. Hiába ígérnek és ajánlanak. Nincs vásárló.

... Baj van Európában...

VIHAROS A KELETI ZUGTŐZSDE

A hivatalos tőzsde jegyzése már nem érde-

kes. Az árfolyamok nem mérvadók, csak tájékoztatásul szolgálnak. A tőzsdei főtítkárnak meg is jegyzi:

— Ami itt van kérem, az minden halott. — Ott a másik sarkon, ott rontják az árfolyamokat a veszedelmes spekulánsok és „kontreminörök”. Ott... a Vilacroson.

Furcsa szó: Vilacros. A Nemzeti Bankkal szemben levő ódivatú háztömbök között kanyargó sötét sikátor. A házaknak apró kapualjai vannak, a betévedő vendéget pedig legfeljebb egy jobb időkre emlékeztető rozoga és füstös kávéház vidíthatja fel. Itt tanyáznak a zugtőzsdések.

A bankélet és pénzforgalom furcsa számkivetettjeit a forgalmasabb ponton levő Blanduzie-i galériáiról telepítették át ide a város szépségtörzskéjébe. Ugy találták, hogy a sötét sikátor jobban passzol a dugárkereskedelemez, mint a Blanduzie-i kicsinosított milli.

A Vilacrosban nincsenek kikiáltók, mint a hivatalos tőzsdén.

A szólásszabadságot, talán a zugüzlet sikere érdekében, teljesen „leépítették.” Az idegent azonnal körülveszik a „hiénák” és suttogva faggatják:

— Venni akar, vagy eladni? Dollárt és font sterlinget aranyra váltunk bel Napoleont is olcsón adunk!...

Megindul az üzlettel járó alku.

— Német márkát adnék. Van tízezer belőle, — suttogom. — Azonnal tud akarok adni rajta. Olcsón. Fél kurzuson, csak menjen. Kell a lej!

A két zugtőzsde sötét kapualjba húzódik vissza és onnan attackiroz:

— Ne legyen gyerek. Egy millióért sem kap semmit. Hát nem tudja, hogy a bankok nem dolgoznak márkával? és a német pénzben történt összes üzletkötéseket, kiutalásokat és csekkértékesítéseket felfüggesztették?... Ma nem vásárolnak márkát. Esetleg holnap. Ha elmúlik a veszedelem...

— És dollárért mit adnak?... tesszük fel újra a kérdést.

— Adunk magas értékű Napoleon-aranyat. Nagy készletünk van. Tegnap is adtunk el belőle ezen a helyen. Ugyancsak valutáért. De az jó valuta volt ám s nem olyan beteg, mint a... Vagy, ha Napoleon-arany nem jó, az érmeunió bármilyen egységét szállíthatjuk olcsó pénzért...

A TÖNKREMENT ZUGTŐZSDE EMLÉKEZÉSEI A JOBB MULTIRÓL

— Mondja csak, honnan is vannak azok a milliók, meg a Napoleon-aranyak, amiket itt a kapualjban akar értékesíteni?

A zugbankár bizalmatlankodva néz rám.

— Titok... A forrást nem szoktuk megnevezni. Ezt tiltja a bankszokás. Én megyek és hozom az aranytallérokat, maga meg adja a valutát. Vagy fordítva. Egytől tíz millióig, vagy ennél is többig...

Ezután elmondja, hogy neki nincs pénz, Alig tengődik. Tönkrement a krízisben, mint annyi zugtőzsde társa.

— Valamikor, — a háború előtt, — zsákok-

A jegyelővétel már megkezdődött az „Erenyecsősz” című szenzációs hangosfilm előadására Astra Apolló, Brassó (IGAZI JAKOB) Főszerepben FELIX BRESSART. Telefonszám: 564.

ban cipeltük ide az aranyakat és értékesítettük.

— Volt idő, amikor betiltották a régi aranypénzekkel való kereskedést. Akkor kifőző bódék és sarki faelárusítók mélyén rejtgettük a milliós értékű kincseket.

— Változott a helyzet. Az arany átment a bankok tulajdonába. A régi aranytulajdonosok pedig — éhező segédei lettek a bankoknak. De nem mind. Vannak még ma is, akik meguszták az összeomlást és százezeres vagyonok fölött rendelkeznek. De ezeket csak mi ismerjük, mert pénzeiket nem tartják a bankban. Arany tallérok és drágakincsek vannak a rejtett fiókokban. Csak olyan helyt köneket üzleteket, ahol senki sem látja őket...

Az érdekesítő szakelőadást egy rezignált megjegyzéssel fejezi be a változott világ áldozata:

— Csak ezek a multimilliomosok maradtak

meg a mult emlékeiből. A nyomor, az már ujkeletü... Itt sohasem tudták, mi a nélkülözés...

A TŐZSDE RÉME, A „KONTREMIN”

A sötét kapualjából megint kijutunk a sikátorba. Új figurák furódnak közel hozzánk. Sok közöttük a toprongyos. De azért a milliánál kezd el a számlálást.

Különös. Ez az a hely, ahonnan elindult a „kontremin.” A hivatalos tőzsde legnagyobb ellensége — ez a kontremin. Addig spekulálnak itt a részvényekkel, értékpapírokkal, valutákkal, amíg azoknak leszorítják a hivatalos árfolyamát és — amikor olcsón lehet már kapni, vásárolnak és újra felhajtják az árkakat. Circulus viciózus. Örök körforgás...

Most megértem, hogy a tőzsde főtítkárára miért nézett olyan aggódva a Vilacros felé! Seres Miklós

Inkább kikerülte gondolatait... és izdadt. Jól fog aludni...

Egy dolgot föltétlenül megtanulhatnánk a franciáktól: — sohasem beszélnek önmagukról. A maguk kis nyavalyáiról, a melyek bizonyosan itt is meg vannak, de mégsem torzulnak el a beszámíthatóság mérlegén annyira, hogy negyedórán utatathatnak környezetüket. A francia inkább elrejtje magát; vagyonát is. A manap három egészen lestrapált ember ült mellettem a motróban. Kopott ruhákban, de szorgalmas, rendes külsővel. Nálunk: ki hivatalnoknak titulálja a közönség az ilyen figurákat.

S mind a háromnak kocsija van, amit onnan tudtam meg, hogy egymásnak adtak tanácsot, vajjon melyik is a jobb ut a Creusebe? Pedig ez jócskán pár száz kilométernyire van délre. A jóbóru, gyönyörű kis „vámegye”.

Ugyanaznap este egy magyar utazótársaság mellett vacsoráztam. A felszedett impressziók hangoskodtak az asztaloknál. Mindenki „jégbeütöttel” óhajtott inni. A sör hideg volt. Rendben van. El van intézve.

Az egyik asztalnál Grapes-ot rendelnek. Persze behűtve... „amint” rendelik, halom, hogy „sózott jéggel” Igen a fagyallot így csinálják; csodálatos dolog a sülyedő fagypontra. S megérkezik a bulélia, jégbe ágyazva. Görben, akárcsak egy részeg pingvin. Az egyik hölgy, aki egészen „el van ragadtatva” Páristól nem tudja magának megtartani „kedves gondolatait” és hangosan szaporítja a szót.

— Mi nem iszunk pezsgőt. Nem... nem. Csak az uram akar kényeztetni... és harminc ember tudomásul vehette, hogy önagysága milyen rendkívüli esemény középpontjába került. Parbleu. (m.)

PARIS NYARON

A párisi humoristák idei kiállításán sok káprázatos homlit lehetett látni. A Palais des Glaces felmelegedett és mély emberi tréfálkozás kajánkodott szerteszét. A művészek, mintha megunták volna már az örökös grafit meg festékpépecselést — ujjában minduntalan nyugtatókódást árulnak el. Itt is dominált a merészség. Például: egy agár deszkából járészelt szilvejtét struccotlallal ragasztották be... és lám, mégis csak agárkuttyára emlékeztet a móka, mert a körvonalak nem sikasztódtak el és mi már olyanok vagyunk, hogy belenyugszunk abba is, ha az agárkuttya plörözt ölt magára. A profi a fontos. Hiába, a közönséget névesszi izlésre nevelni kell és a hivatalos mindent elkövelnek, hogy ez sikerüljön is.

Egész napon át tartott a kánikula. Tűzes volt a levegő. Sok volt a jóból. Az autóbuszok hűtőiből párolgott a víz. Szegény rendőrök homlokukat törölték.

Fáradt legyek, meg emberek tipródtak az utcán, villamoson. Kiállhatatlan volt az örökös város, Páris szépsége behunyta a szemét — elaludt. Mint ahogy minden kiálszik bennünk, ha mérgeskedünk. Ez a különbség tüszurás és „napszurás” között.

Az Arc de Triomphe mögött biborba temetkezett a napsugár. Kegyes volt az este. Szellő kergette a langyos, fásztó éjjelt. S mégis hőség volt...

A Szajna partján jöttem felfelé és a Pont Royal római kőhidakra emlékeztető árnyékszobrában gyönyörködtem. Kacagott a víz...

Egyszerre csak gyors lépéseket hallok. Sebesen közeledik valaki. Egy fiatal ember... kidüllesztett mellel, lóbált könnyökkel... Mit csinált?

Versenyt gyalogol, mert nincs elég melege? — Nem igaz. — Győzni akar!

Amint mellettem elrobog, gyöngyöző homlokán a diadalvagy ragyogott. Ki tudja, hova akar elérni. — Lábai sebesen vilték... szuszogott. — Más minden úgy örült, hogy csendes lehetett. — Ennek eszébe jutott, hogy ha gyorsan jár... béérkezhet, mert nem is tervezi, hogy messzire kerüljön.

„Tricoline”
THE EQUAL TO SILK

A SELYEM RIVALISA

A valódi „TRICOLINE” anyagból készült ingek, gallérok és pizsamák kényelmesek, elegánsak és tartósak. A fejtűmulthatatlan minősége és a rendkívüli izléses mintázata sem a mosásban, sem a hosszas viseletben nem változik. Kitűnőek, tetszetősek és tartósak.

A valódi anyag szélén ott látható a „TRICOLINE” embléma. A valódi Tricoline anyagból készült fehérneműn rajta van a „TRICOLINE” címke.

A MANCHESTERI „WEMCO” CÉG EREDETI KÉSZÍTMÉNYE.

Kizárólagosság Románia részére:

GOLDSTEIN & ORENSTEIN

GALAȚI

BUCUREȘTI

Osszeomlott egy ötemeletes ház Budapesten

Eddig már három halottat, kilenc súlyos és öt könnyebb sebesültet emeltek ki a romok alól

Budapest, július 17.

Tegnap kora délután borzalmas szerencsétlenség történt Budapesten. Összeomlott a Szent László-ut 72 szám alatt épülő ötemeletes ikerház és az épületen dolgozó munkásokat, valamint néhány arra haladó járókelőt maga alá temetett.

A beomlott ház romjai alól eddig három halottat, kilenc súlyos és öt könnyebb sebesültet húztak ki.

de mentők és utászok dolgoznak a többi áldozatok felszínrehozásán is. Valószínűnek tartják, hogy a romok alatt még 4-5 halott van. Az első vizsgálat megállapítása szerint a szerencsétlenséget egy hatalmas szélvihar vagy talajsüppedés okozta.

A beomlás az ötödik emeletnél történt olyképpen, hogy az egyik nagy betontömb meglazult és rázuhant a negyedik emeletre, amely,

nem bírta el a nagy terhet, továbbomlott egészen a pincéig.

A katasztrófa pillanatában szörnyű jelenetek játszódtak le. Néhány munkást elevenen szorított a földhöz a romhalmaz, az egyikükről egy nagy betontömböt kis darabonként kellett lefaragni, amíg kiemelheték. Az egyik munkásné éhségről panaszkodott, miközben a nagy gyengeségtől észre se vette, hogy medencecsontját darabokra törte a romtömeg. Ezt a négy kiemelést, a mentők gummicsovén tejjel táplálták.

Szakemberek állítása szerint az építésnél ugynevezett gyorskötésű betont használtak, amellyel csak szakembereknek szabad dolgozni. Miután hozzá nem értő napszámosokat alkalmaztak az építésnél, valószínű, hogy ez okozta a szerencsétlenséget.

Mór Ferenc építész a rendőrség előállította és megkezdte kihallgatását.

Aradi szenzációk az uborkaszegzonban

Cenzura az aradi telefonközpontban. Adó Rendszer és Gazdasági Válság lázítóval. Szájkosárrendelettel némitják el Aradot. A kilyukadt vízvezetéki csövön keresztül elfolyt az aradi vízművek utolsó csepp tekintélye is

Arad, július 17.

Tégla ellen senki sincs biztosítva. A közmondás örökértékét újra és újra igazolják az események. Itt van például Arad polgársága. Izzad a kánikulában, figyeli a világválságot — és kiapad kezében a vizespohár.

Az eset így történt:

VIZVEZETÉKI DEFEKTUS A HÖGUTAHOZ CILMEZVE

Délben, fél 12 órakor hirtelen elapadt a város vízszolgáltatása. A vízművek beszüntették a vízszolgáltatást, mert az egyik fővezeték csövének tömitését kinyomta a víz. Teljes 4 óra hosszat szünetelt a vízszolgáltatás, négy óra hosszat nem volt víz Aradon, a városban, ahol ilyenkor a legjobban gyilkol a tropusi hőség.

És mivel nem akadt objektív hang, amely komolyan regisztrálta volna az üzemzavar okait, s méltatta volna annak okait, ideiktatunk néhány érdekes részletet:

A cső tömitése a vízművek hibájából mondta fel a szolgálatot. Amint ismert, a fagyok összehúzzák a csöveket s a hőség kitérítik azokat. Ezt a tényt ismét igazságot ugylátszik nem ismerik az aradi vízműveknél, mert a legnagyobb hőség idején ásní kezdettek a főcső vezetéké felett s ilyen módon meglazítva azt az ellenállást, amelyet a föld kölcsönzött a fagy és a hőség által már amúgy is megmozgatott tömitésnek, a víz akadálytalanul kinyomta a tömitést. És ez még nem elég. Most kiderült, hogy a vízművek milyen gyatrán, siralmasan vannak felszerelve. A hiba kimjavítása 4 órát vett igénybe s ezalatt az idő alatt fulladozott a város, leálltak az ipari üzemek, a sebesülteket nem lehetett bekötözni: ez kérem egy modern város biztonsága, a huszadik században.

IGY NÉZ KI AZ ARADI RENDŐRSÉG FLSŐ SIKBAN

Tégla ellen az aradi rendőrség sem volt biztosítva. Néhány napja Aradon nyomoz Bärzescu belügyi vezérfelügyelő. Az ok: az aradi rendőrségen általános rendetlenség uralkodik. És a vezérfelügyelő vizsgálata érdekes dolgokat produkált. Így kiderült, hogy tényleg bajok vannak a rend körül. Az inspektor kihallgatta az összes komiszárokat

s ahogy a rendőrtisztek kijöttek a kihallgatásról, ilyen kifakadások hallatszottak: Hja, persze, a kisasszonyom tévedett... Most 4000 lej hiányom van... van...

Amikor az inspektor tegnap váratlanul betoppant az ügyeletes tiszt szobájába, egyik vereséről híres komiszár teljesített éppen szolgálatot. Az egyébként igen hősies komiszár azt sem tudta megmondani az inspektornak, hogy hány ember van a rendőrség fogdáiban...

De nemcsak ezután érdeklődik melegen az inspektor ur. Őt az is érdekli, — mint értesülünk, — hogy honnan tellett Moga rendőrkesztorak autóvásárlásra, hogyan s miért vannak a kesztorak adósságtól, stb...

Sajnálatos indiszkréció...

CENZURAZZAK AZ ARADI TELEFON

Mint ahogy sajnálatos indiszkréciót követ el az aradi rendőrség is. Arról van ugyanis szó, hogy az aradi telefonközpontban napok óta szigurancadetek-tivek teljesítenek szolgálatot.

A SZIGURANCA KIHALLGATJA A TELEFONBESZÉLGETÉSEKET

Arad telefonhálózata cenzura alatt áll. Így néz ki a szólásszabadság mifelelénk...

TURELMEITEN A FALU

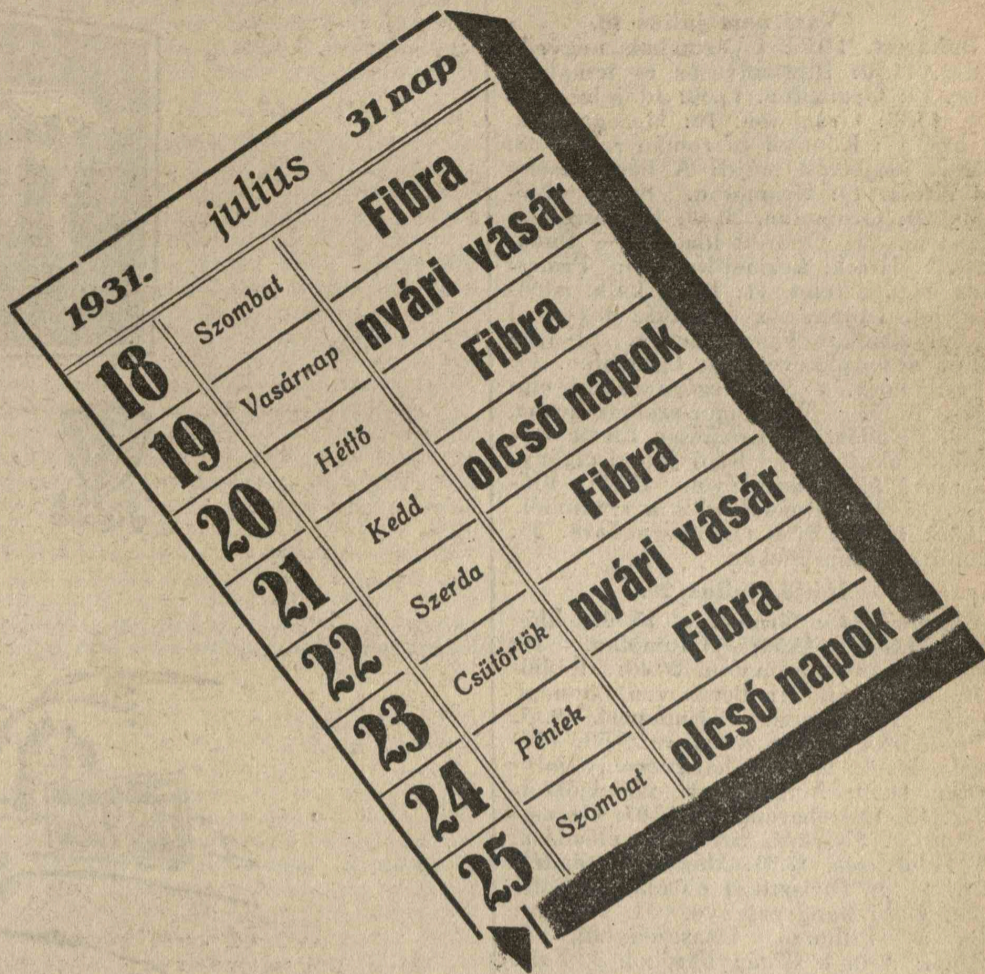
Világos községben még éjfél után 2 órakor is nagy láрма és zaj verte fel a községet. A falu egész sereg földművese felfegyverkezve megtámadta az adókiindélttség vezetőjének a házát, megostromolta a bezárt épületet, úgy, hogy az adótiszt és családja úgy, ahogy kiugrottak az ágyból, elmenekültek hazulról a csendőrségre, ahonnan járőr szállt ki a zendülés színhelyére, de a zendülők, miután kövekkel összezúrtak mindent, elmenekültek.

A nyomozás folyik. A tettesek után.

Ajánlhatnánk egy jó módszert. Mert mi ismerjük a felbujtókat. Ketten is vannak: Adó Rendszer és Gazdasági Válság.

Tartóztassák le ezeket. Nagy szolgálatot tesznek vele. Össze is lehetne püfölni őket. Senkisémm haragudna érte.

(b. k.)

„Mindenki vásárolni siet. Senkisémm akar lekésni. Valamennyi vásárló megelégedetten távozik. Szomszédok, ismerősök, barátok a „FIBRA“ áruház olcsó árainak elmesélésével kedveskednek egymásnak.“

Ez a két napja tartó szezonvégi nyári vásár tapasztalata.

„Használja Ön is ki e kivételes alkalmat. Lássá el magát most ruhaneművel. Tiszteljen meg lehetőleg már délelőtt látogatásával, amikor inkább van időnk arra, hogy nyugodtan és pontosan kiszolgáljuk.“

Ez a „FIBRA“ igazgatóságának őszinte s jóindulatú tanácsa.

Szerkesztői üzenetek

H. A. Román állampolgárságról szóló bizonyítvány, személyazonossági bizonyítvány, kiskorunál a szülők, feleségénél a férj, férfinál katonaság igazolványa, — mindez hiteles másolatban, — szükséges. Az ut 1800—2000 lej. A jelentkezés idejét annak idején a B. L. közölni fogja.

T. M., Brassó. Sorsjegyei nem nyertek.

G. Gyula, előfizető. 8:0 a Vasas javára.

021307 sz. előfizető. Tessék Sugatagig jegyet váltani; ezzel onnan is jöjjön vissza, miután előbb jegyét lebélyegeztette. Legjobb, ha Petrozsényből a déli személyvonattal indul és éjjel 1 óra 55 perckor utazik tovább Tövisről. Felsővisóra másnap délután 4 órakor érkezik.

Kisgazda, Urmös. Panaszát nagyon is meg lehet érteni, hiszen a kisgazdát elég csapások érték ahhoz, hogy kiméletesek legyenek vele szemben. Egy évre előre egészben követelni az adót nem is szabad.

S. I., előfizető. Sorsjegye nem nyert. A házasság még tart. Értékét itt nem tudják megállapítani. A sorsolások eredményét a bécsi Merkur szokta közölni. Ha a jövő évben, amikor az új sorsolási törvény megjelenik, hozzánk fordul, újra megvizsgáljuk az eredményt.

101801. sz. előfizető, Hosszúfalu. A felhívás a személyazonossági bizonyítványokról csak a brassói lakosokra vonatkozik. Valószínű, hogy önként is rákérül erre a sor, de ott is felhívásnak kell, — valamely formában, — megjelennie. Vonatkozik minden nagykorú egyénre. A legutóbbi húzástól (mentőrsorsjegy) szerkesztőségünkben is van jegyzék.

B. A., Csikszereida. Benn a városban nem kell fizetni, de nyilatkozatot kell tenni, hogy a városból nem megy ki a teherautó. Ha mégis, akkor szigorúan megbüntetik. Ha az

állami utakon is jár a kocsi, akkor, igen, ha vi ezer lej az adó.

B. B., Nagyvárada. A szerkesztőségben nincs nyoma a reklamált levélnek, kérjük tehát, szíveskedjék megismételni, s azonnal válaszulunk rá.

E. S., Nagyvárada. Külföldi kötvényeket nálunk sem eladni, sem venni nem szabad, de különben sem tudnánk megmondani, hogy hol történik és mikor ez obskurus sorsjegyek kisorsolása.

Adoptálás. Nehéz ügy, de a lehetőségét és módját csak Magyarországon tudják megmondani. Legjobb, ha az ottani nagybátyja érdeklődik az illetékes minisztériumban. De ön is kérhet információt a bukaresti magyar követségen. (Strada Boteanu 6.)

A. S. Panaszát és vádjait ama „falu rossza“ ellen nem közzétehetjük, ellenben, ha oly türethetetlennek találják a magaviseletét, forduljanak a hatóságokhoz, esetleg a bírósághoz. Ez ennek az utja. Különben is csak felsorolja a vádjait, de egyet sem igazol tanukkal, vagy okmányokkal.

Gyergyószentmiklós. Sem emlékeztetését a tragikus esetre, sem a gyermekek okulására irt elmékedést, mely terjengős és száraz, nem közzétehetjük. A kéziratokat kivételosen visszaküldtük.

Gyógyszerész. A kereskedelmi kamarába való beiratkozás egyáltalán nem kötelező, ellenben kötelező a gyógyszerészi kamarába való beiratkozás.

A. Mancsi. Tudomásunk szerint még nem jelent meg könyvalakban.

P. L. Áadtuk orvosi munkatársunknak, a ki válaszolni fog. — A lakásügyben legjobb ügyvédhez fordulni, annál is inkább, mert a bérlet alkalmával ön sem járt el kellő gondossággal és elővigyázattal.

G. A., 31604. Sorsjegye nem nyert. Bankoktól nem adhatunk véleményt. — A birtok ügyében legjobb ügyvédi tanácsot igénybe venni.

Ma fut utoljára Charlie Chaplin „A nagyvárosi fények“

című hangosfilmie

Az előadás 3 órától kezdődik, mérsékelt lezártított helyekkel.

9 órától nincs mozielőadás.

ASIRA MOZZÓ BRASSÓ

Holnaptól kezdve a szezon kimagasló filmeménnye

„Az erénycsösz“ (IGAZMONDÓ JAKOB)

németül beszélő, éneklő, zenélő film. Főszereplők: Anny Ahlers, Ralph A. Roberts, Felix Bressart, Harry Halm

Ilyen filmet még nem látott. Ilyen film még nem volt Brassóban.

Rádió műsor

Vasárnap, július 19.

Bukarest. 11.15: Gyermekek negyed-órása. 11.50: Bibliaolvasás és templomzene. 13: Gramofon. 13.30: Időjelzés, hírek. 13.50: Gramofon. 16: Mezőgazdasági óra. 17: Könnyű és román zene. 18: Hírek, időjelzés, majd: A hangverseny folytatása. 19: Gramofon. 19.45: Előadás. 20: Gramofon. 20.40: Rádiószabadegyetem. 21: Operatételadás. — Budapest. 9: Hírek, kozmetika. 10: Protestáns istentisztelet. 11: Róm. kath. istentisztelet. Utána: Az operaház tagjaiból alakul zenekar hangversenye. Polgár Tibor vezényletével. 14: Gramofon. 15: Gyermekóra. 15.50: Mezőgazdasági előadás. 16.15: Weidinger-szalonzene. 17.30: Előadás. 18: Komlóssy Emma magyar dalokat énekel Rigó Jancsi cigányzenekarának kíséretével. 19.15: Előadás. 19.45: Színműelőadás a stúdióból. Utána: Kiss Lajos cigányzenekara. 23: Mándits szalonzene.

Hétfő, július 20.

Bukarest. 15: Gramofon. 13.30: Időjelzés, hírek. 13.50: Gramofon. 18: Tánczene. 20: Gramofon. 20.40: Rádiószabadegyetem. 21: Beethoven ünnepi miséje gramofonon. — Budapest. 9.15: A rendőrlégénység zenekara. 9.30: Időjelzés, hírek. 9.45: A hangverseny folytatása. 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó. 12.05: Gramofon. 16: A Cserkész Szövetség előadása. 17: Felolvasás. 17.30: Magyar nótadelután. 18.10: Turisztikai előadás. 18.25: Erkel Gabi hangversenye. 1. Puccini: Ária a Pillangó kisasszonyból. 2. Strauss: Ária a Cigánybáróból. 3. Fall: Madame Pompadour. 4. Granichstädtchen: Részletek a Császárnő c. operettből. 5: Lehár: Éva-ária. 6. Kacsóh Pongrác: Dal. 7. Kurucz János: Magyar dal. 8. Kéri: Magyar dal. 9. Zerkovics Béla: Dal. 10. Molnár: Dal. 19: Irodalmi előadás. 20: Farkas Vincze cigányzenekara. 21.15: Az operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. Dohnányi Ernő dr. vezényletével. 1. Brahms: C-moll Szimfónia. 2. Weiner: Farsang. 3. Első magyar rapszódia. Utána: Pontos időjelzés, hírek. Majd: Horváth Gyula cigányzenekara.

Kedd, július 21.

Bukarest. 15: Gramofon. 13.30: Hírek, időjelzés. 13.50: Gramofon. 18: Könnyű és román zene. 19: Hírek, időjelzés. 19.15: A hgv. folytatása. 20: Gramofon. 20.40: Rádiószabadegyetem. 21: Hegedűszólók. 1. Mozart: G-dur szonáta. 2. Alexandrescu: Melódia. 3. Bach—Kreysler: Grave. 4. Kreysler: Szerenád. 21.50: Felolvasás. 21.45: Csevegés. 22.15: Zongorahangverseny. — Budapest. 9.15: A rádió házkvartettje. 9.30: Időjelzés, hírek. 9.45: A hgv. folytatása. 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó. 12.05: Mándits szalonzene. 16: Mesedélután. 17: Felolvasás. 17.30: Az 1. honv. gy. ezr. zenekara. 18.50: Felolvasás. 19.15: Magyar Nótadelután. 20.30: Tarka est. Utána: Pontos időjelzés, hírek. Majd: Bura Sándor cigányzenekara és Szabó Guy László jazz-zenekara.

Szerda, július 22.

Bukarest. 15: Gramofon. 13.30: Időjelzés, hírek. 13.50: Gramofon. 18: Könnyű és román zene. 19: Hírek, időjelzés. 19.15: A hgv. folytatása. 20: Gramofon. 20.40: Rádiószabadegyetem. 21: Kamarazene. Beethoven: Trió. 21.50: Felolvasás. 21.45: Ária hangverseny. 1. Schumann: Freuenlibe. 2. Hahn: Május. 3. Hahn: Álmodozás. 5. Román dalok. 22.15: Táncmuzsika. — Budapest. 9.15: Hangverseny Rajnoga K. Pataky Lili és Dáni D. közreműködésével. 9.30: Időjelzés, hírek. 9.45: A hgv. folytatása. 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó. 12.05: Férfi énekvartett 16: Novellák. 17: Ifjúsági óra. 17.25: Magyar Imre cigányzenekara. 18.30: Novellák. 19: Gramofon. 20: A Budapesti Koncert Szalonzene hgv. Végh S. (hegedű) és Revere Gy. (hárfa) közreműködésével. 1. Weber: A büvös vadász, nyitány. 2. Weiner: Szerenád. 3. Goldmark: Sakuntala. 4. Donizetti-Revere: Lammemoori Lucia. 5. Hubay: Csárdajelenet. 6. Schubert: D-dur szimfónia. 7. Berlioz: Rákóczi induló. Utána: Pontos időjelzés, hírek. Majd: Csorba Gyula cigányzenekara.

12 osztályú készpénz sorsjáték!

Ha nyerni akar nagy összeget —
siessen venni Mentő sorsjegyet!

Második osztály húzása 1931 július 26. — Nyeremények kifizetését az Albina Bank garantálja — Főnyeremény 1,000,000 Lei. Nyeremények összege 4,000,000 Lei. — Minden sorsjegy 12 osztályon végig játszik. — Sorsjegyek ára 100 és 50 Lei. — Vidéki rendezéseknél 19 Lei portóköltségekre hozzáadandó — Főbizományos Brassóban: **Derzsy Géza** Strada de Mijloc 163. Bukarestben: **B. Saharovic** Strada Sf. Apostoli 28. **Központi Sorsjegy Iroda:** Cluj Strada Memorandului 16

A FORD-karaván

amely az egész országot befárja, kizárólag a világhírű „Firestone Gum Dipped” gummival van felszerelve.

A tény, hogy a világ legnagyobb automobilgyára a Firestone gummiköpenyeket használja és ajánlja, kiválóságuknak és ellentállóképességüknek legjobb bizonyítéka.

Ezen kiváló márka mindenütt előnyben részesül!

Firestone

Csütörtök, július 23.

Bukarest. 15: Gramofon. 13.30: Hírek, időjelzés. 13.50: Gramofon. 19.15: Gramofon. 20.40: Rádiószabadegyetem. 21: Orosz kórus. 21.45: Katonazene. — Budapest. 9.15: Katonazene. 9.30: Időjelzés, hírek. 9.45: A hangverseny folytatása. 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó. 12.05: Hangverseny Steilet Mária és Ligeti D. közreműködésével. 16: Katonazene. Magyar hangverseny. 1. Pécsi: Ezeréves Magyarország. 2. Lehár: Keringő. 3. Vincze Zsigmond: Nyitány. 4. Erkel: Dal. 5. Propper: Magyar rapszódia. 6. Fricsay: Kurucfantázia. 7: Padok: Magyar dalok és táncok. 17.45: Hangverseny. Kiss Zs. és Gerő M. közreműködésével. 1. Bach-Taussig: Toccata és fuga. D-moll. 2. Mendelssohn: Éliás. 3. Händel: Ária és variációk. 4. Scarlatti: B-dur és C-dur szonáta. 5. Csajkovszky: Pikk Dáma. 6. Bizet: Carman. 7. Gluck-Sgambatti: Melódia. 8. Mendelssohn: Spinnerlied. 9. Noszeda: Dal. 10. Hubay: Két dal. 11. Szabados: Dal. 19.15: A Schartz-fivérek hangversenye különböző hangszereken. 20: Sáray Elemér cigányzenekara. Utána: Nyári ka-

barcest. Majd: A Fővárosi Szalonzenekar hangversenye.

Péntek, július 24.

Bukarest. 15: Gramofon. 13.30: Hírek, időjelzés. 13.50: Gramofon. 18: Könnyű zene. 19: Hírek, időjelzés. 19.15: A hangverseny folytatása. 20: Gramofon. 20.40: Rádiószabadegyetem. 21: Massenet „Manon” c. operája. — Budapest. 9.15: A postások zenekara. 9.30: Időjelzés, hírek. 9.45: A hangverseny folytatása. 11.10: Nemzetközi vízjelző szolgálat. 12: Déli harangszó. 12.05: Vörös Jancsi cigányzenekara. 16: Mesedélután. 17: Felolvasás. 17.35: A Városi Színház zenekarának hangversenye. 1. Verdi: Aida. 2. Thomas: Mignon. 3. Dohnányi: Pierrette fátyola. 4. Liszt: II. magyar rapszódia. 5. Strauss J.: Denxér, nyitány. 18.40: Felolvasás. 19.20: Hangverseny Kőszegi Teréz, Halász A. és Rösler E. közreműködésével. Utána: Magyar Imre cigányzenekara. Majd: Pontos időjelzés, hírek.

Szombat, július 25.

Bukarest. 15: Gramofon. 13.30: Hírek, időjelzés. 13.50: Gramofon. 18: Könnyű és román zene. 19: Hírek, időjelzés. 19.15: A hangverseny folytatása. 20: Gramofon. 20.40: Rádiószabadegyetem. 21: Színház. 21.30: Előadás. 21.45: Hegedűszólók. 1. Fievet: Legenda. 2. Brun: Melódia. 3. Martini: Lieberfreunden. 4. Sarasate: Andaluzia románc. 22.15: Tánczene. — Budapest. 9.15: Az 1. honvéd gyalogezred zenekara. 9.30: Időjelzés, hírek. 9.45: A hangverseny folytatása. 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangszó. 12.05: A rádió házi kvartettje. 16.15: Novellák. 17: Felolvasás. 17.25: Szalonzenekeari hangverseny. 1. Gajary: Kis katonák. 2. Gounod: Faust. 3. Huszka: Bob herceg. 4. Musszorgszky: Spanyol tánc. 5. Kárpát

Zoltán: Emlék. 6. Unbach: Fantázia Mendelssohn műveiből. 7. Offenbach: Orfeusz a pokolban, nyitány. 19.10: Lakatos Tóni cigányzenekara. 20: Közvetítés Salzburgból. Rossini: A szevillai borbély operaelőadása. Utána: Pontos időjelzés, hírek. Majd: Farkas Jenő cigányzenekara.

A külföld humora

BÜVESZ-MUTATVÁNY

— Hölgyeim és uraim, ehhez a mutatványhoz egy kisfiura volna szükségem. Szabadna kérem...

Senki sem jelentkezik.

— Bárki idejöhét, a dologban nincs csalás, ámitás. Nos, nem vállalkozik senki?

Egy hang: Jövök már, papa!

(Buen Humor)

NYARALÓBAN

— A hirdetésben az áll, hogy az ön házából szép kertre van kilátás. Nos, hol a kert? — Kert még nincs, de van rá kilátás, hogy valamikor lesz majd.

(Fliegende Blätter.)

(Lustige Kölner Zeitung.)

A HIVATÁS EMBERE

A távirótiszt felesége kiadós kukli-prédikációt tart az urának. Az nem szól egy ár szót sem. Végre az asszony rárivall:

— Miért nem védekezel? Egy szavad sincs?

— Éppen azt számítottam ki, — feleli a férj, — hogy ha a mondókádat táviratban adtad volna föl, több, mint 1000 lejt kellett volna fizetned.

(Nebelspalter.)

VALTOZOTT VILÁG

Urnök (az új eseléd bizonyítványait olvasva): Hogyan, maga egy hónap alatt hat helyen szolgált?

Cseléd: Bizony, kérem. Ma már nincsenek azok a régi jó nagyságák!

(Wahre Jakob)

Hírek

Uti napló

VONAT.

A vonat a mai emberiség titáni játékszere. Micsoda kaland is elutazni. Ami hajdan a vándorbot volt, a szerencsepróbálás, az óperenciás-tenger, a világgámenés, a mese, az ma tömören, összesűrítve mind együtt van egy vékonyka kis vasúti jegyben. Ezek a sápadt, elszántságot tetsző fiatal emberek, akik indulás előtt kihajolnak a vonat ablakából, olyan jelentősek és regényesek, mint az egykori fölfedezők és kalandorok.

PIPACSKOK A ZÖLD MEZŐN.

hogy rikolt a mező közepén az a sok pipacs. Mint a metélőhagymával dusan hintett vajaskenyéren a rozsapaprika pora. Mint iskolai füzetiünk födelén a tanár vöröstinta-packája. Mint a békelárgyalás zöld asztalán a népek kiontott vere.

UTITÁRSAIM.

Enyveshátak utitársaimról, kikkel egy vonatfülkében harmincnegye óra alatt összehozott a véletlen.

Sötét, bizalmatlan ur. Onfényű szemével ellenségesen méreget. Ugy érzem, hogy csak egy hosszú alagutat vár, hogy arcomra borítsa a kloroformos kendőt, kiraboljon és meggyilkoljon. De vajon nem bennem van-e a hiba? Próbálok vizsgálgatni magam. Természetesen én gyűlölöm őt, én kívánom pokolba ezt a szegény ismeretlent, mert megzavarta éjleli nyugalmamat. Mihelyt rájövök erre, már rokonszenvesnek tartom. Hamarosan össze is barátkozom vele.

Három kövér, görög diák. Mindhármuknak egyenesen, fehér görög orra van, márványból. Térdükön irnak képeslele-zólápot, görög betűkkel.

Egy pompás, okos, kellemes magyar repülő, aki Amerikába utazik vissza.

Munkás, nagyon sovány, nagyon szerény munkás, nagyon hosszú orral. Alighogy beszáll, leül s elalszik ültőhelyében, pusztán szerénységéből, hogy öntudatával se zavarjon. Lelke már nincs itt. Csak testét viszi tovább a vonat. Orra, végtelen hosszú orra, szinte a földig lóg le.

Egy szőke, kövérkés leány, kibontott Loreley-hajjal. Allandóan táncikál, trilláz, vihorász. Félig angyal, félig démon. Meg van győződve, hogy ellenállhatatlan. Keves emert láttam a föld hátán, aki csu nyaságát ily szerénytelenül viselte volna. Egy rossz vershez hasonlít, amelyik jónak képzelet magát.

DUNA.

„A Duna Régenburgig hajózható...” Ez most szemléltető módor látom beiga-

zolás. Amint rohan a vonatom, a dicső, nagy folyó egyre sorvad.

A regensburgiak — úgy látszik — föltöbbször büszkék erre. Ismeretlenek mutatkoznak be s közlik velem, hogy a Duna itt már nem hajózható. Iskolásfiuk kiabálják ezt át hozzám, a járda másik oldaláról. Egy orvos, akivel valami keromszínűket vettem ki szememből, előbb megnyugtató, hogy a Duna nálunk már egyáltalán nem hajózható.

Nem értem őket. Az én tintatartóm, az én szivartálom se hajózható, de nem dicsékszem el vele füvek-fűnek.

Regensburg fölött tényleg csak kis ladikok imbolyognak a Dunán. Gyerekek papircsónakot uszátanak rajta. Egy parasztságoson feltűri szoknyáját s átlábol sekély vizén.

Nálunk öngyilkosok halálos itala: itt láboviz.

SZÁMOZOTT FAK AZ ORSZÁGUTON.

Csodálatos: ezen az országuton a fák meg vannak számozva. Kérgükre fehér festékekkel odapingálták rendszámukat: 125, 126, 127 stb. Besorozták őket is. Nem szokhatnak meg soha.

Kosztolányi Dezső.

— A CFR. NÁSZAJANDÉKA ILEANA KIRÁLYI HERCEGNŐNEK. Bukarestből jelentik: Jonescu generális vezetése alatt egy delegáció fogja át-nyújtani péntek délután a CFR nászajandékát Ileana hercegnőnek. A nászajandék kincseket érő három darab valódi leleti származású szőnyegből áll.

— MOLDOVÁN, VOLT DICSŐSZENTMARTONI POLGÁRMESTER ÉS A HATÓSÁGI MÉSZÁRSZÉK. Tudósítónk jelenti: Dicsőszenntmártonnak minden napra meg van a maga szenzációja. Jelenleg Moldován János, volt dicsőszenntmártoni polgármester áll közérdeklődés előterében, a hatósági mézarszékkel kapcsolatban. — A történet évekket ez-előttre nyulik vissza, amikor még Moldován volt a város polgármestere. — Moldován, hogy az akkori magas husáratok letörje, megszer-vezte a hatósági mézarszékét, ahol tetemesen olcsóbb árért szerzhette be a város lakossága a husszükségletét. — A hatósági mézarszéknek mindenki öröndett, természetesen a mézarszék kivételével. A rentabilisnak látszó hatósági mézarszék azonban a város alig pár hónap múlva kénytelen volt bezár-ratni, mert, mint később kiderült, csekély 100 ezer lejes ráfizetésbe került a városnak az üzem fenntartása. — Igaz, hogy annak ide-jén Moldován polgármester, amikor a hatósági mézarszék megnyitott és emiatt az illeté-kesek részéről a legnagyobb pergőtűzbe ke-riült, a hatósági mézarszékkel kapcsolatban vállalta az esetleges differenciákat. — Így ke-riült az ügy a vármegyei tanács elé, majd a tartományi igazgatósághoz. Mindkét fórum kötelezte Moldován polgármestert, hogy a 100 ezer lejt fizesse meg. A város ennek érte-lemében végrehajtást kért Moldován ellen és lefoglalta a vármegyház pincéjében levő borkészletét. Mily nagy volt azonban a városi tanács meglepetése, amikor kitudódott, hogy az általa lefoglalt bormennyiséget előtte már egy dicsőszenntmártoni bank lefoglalta. — A város vezetősége azt állítja, hogy még nem vesztett el minden, amennyiben a bank-fogla-lás még nincs teljesen tisztázva.

— Sulyos ítélet szerelemből elkövetett gyilkosság miatt. Konstancából jelen-tik: Két évvel ezelőtt elkövetett szerel-mi gyilkosságra tett pontot meglepően szigorú ítélettel a konstancai esküdtszék. Popescu Elena asszony, egy kapitány-nak a volt felesége ült a vádlottak padján, előre megfontolt szándékkal el-követett emberöléssel vádolva. Popescu Elena hosszabb időn keresztül szerelmi viszonyt folytatott Stancilescu volt it-teni polgármesterrel, aki maga is nős ember volt. A szerelmesek kölcsönösen megállapodtak abban, hogy mindketten felbontják régi házasságukat és azután egymással kötnek házasságot. Az asz-sony be is tartotta megállapodását és elvált a férjétől, a férfi azonban idő-közben meggondolta a dolgot s megma-radt a felesége mellett. Egy napon, a mikor Popescu Elena összetalálkozott az utcán Stancilescuval, aki a feleségé-vel volt, az elkeseredett asszony revo-lvert rántott és több lövéssel megöl-te volt szerelmét. Az esküdtszék egész napig tartó tárgyalás után 10 évi kény-szermunkára ítélte a szerelmes gyilkost.

— 40 lejért megölték egy ötgyerme-kes családapát. Halálos végű vereke-désről érkezik jelentés az egyik Jasi-megyei faluból. Iordache Danis egy sze-keret javított meg a falu kovácsme-sterével, Poleanschi Józseffel, aki 300 lejt kért a javításért. A szekeres sokalta az összeget s csak 260 lejt akart adni. Ezt le is tette a kovács asztalára s utób-binak minden tiltakozása ellenére el-akarta vinni a kijavított szekeret. Ami-dőn a kovács erőszakkal ellentállott, ve-rekedésre került a sor, amelynek folya-mán Iordache úgy összerugdosta a ko-vácsmestert, hogy az eszméletlenül esett

össze s rövidesen belehalt a sérüléseibe. Az erőszakos szekerst letartóztatták. A szerencsétlenül járt kovácsmesterek 5. árva maradt.

— A MOTO CLUB ROMAN felhívja tag-jait, hogy folyó hó 18-án, szombaton este 8 órára, a Gewerbeverein kertjében, az augusz-tus 15-ére tervezett országos csillag-verseny megbeszélése végett megjelenni sziveskedje-nek. — A vezetőség.

— MA ESTE KEZDŐDIK SALAMON BÉ-LA VENDEGJÁTÉKA. Ma este játszik a bras-sói Astra-Apolló színházban Salamon Béla és a budapesti Teréz körúti Szinpad remek együt-tese. — A szenzációs műsorban az illusztris igazgatón kívül a kabaré gárda legjobb kép-viselői lépnek fel: Boross Géza, Komlós Vil-mos, Berky József, Rolkó József, Sass Olly, Götz Erzsé és Cziráky Luczy. — A műsor olyan gazdag, hogy már az első szám is frappáns hatású, épp ezért ajánlatos az elő-adás kezdetén pontosan megjelenni. — Je-gyek még korlátozott számban kaphatók.

— HALÁLOS ÁLDOZATA IS VAN A BU-KARESTI MELEGNEK. Bukarestből jelentik: A fővárosban csütörtökön déltáj 53 fokot mutatott a hőmérő. Az e viselhetetlen hőség-nek egy halottja is akadt. Finkelstein Berta 70 éves öregasszony szeméjében, aki hógu-tában meghalt. A mentők egész nap készen-létben állottak és több, mint husz embert szállítottak be, akiket az uton, vagy munka-közben érte a rosszullét a rettenetes kániku-lától. Pénteken reggel gyenge északi szél eny-hítette a rekkenő hőséget.

— HUSZONÓT KOMMUNISTÁT TAR-TÓZTATOTT LE A BUKARESTI RENDŐR-SÉG. Bukarestből jelentik: Tegnap este a Munkássegélyző Egyesület helyiségében több kommunista tartott gyűlést, élükön Petre Grozdeával, az ismert kommunista ügyvéd-del. Grozdea beszédet mondott, amelynek kö-vetkeztében parázs vita támadt. A rendőrség-nek tudomására jutva a gyűlés, letartóztatta Grozdea ügyvédet és huszonöt egyént a gyű-lésen résztvettek közül. A megejtett házkuta-tás alkalmával tömördek lázító iratot talál-tak. A letartóztatottak ma kerülnek a tör-vényszék elé.

— IPARI FÉNYKÉPFELVÉTELEK, gépek, gyárak, butorok, műtárgyak, sportfelvételek, autók, lovak, stb. kifogástalan kivitelben. — Lang Henrik, udvari fényképész, Brassó, Ko-lostor-utca 28. Telefon 746.

— A MAGYAR ÓCEÁNREPÜLŐK MEG-ÉRKEZÉSE DIADALMORBA BORITOT-TA BUDAPESTET. Endresz és Magyar pilót-ák szerencsés megérkezése, s az óceánnak re-kord időn belül való átrepülése, minden gon-dot elfelejtett Magyarországon s ma min-denki a kitűnő pilótákról, s azok világhírű teljesítményéről beszél. Talán az egész vilá-gon sincs hangzatosabb név ma, mint Ma-gyar és Endresz, akik „Igazságot Magyaror-szágnak” jelszóval indultak dicsőséget szerze-ni hazájuknak. Azok az események, amelyek kiemelkednek a hétköznapi, hamar szárny-ra kapnak, s mint az utolsó hírek jelentik, az egész világ elismerése száll Magyarorszá-g felé. Ez a jelentőségeltjes történelmi esemény Brassóban és vidékén is érthető örömet s fel-

Indítás: csak VARTA akkumulátorral biztos!

lángolást szerzett. Emberek, ha beszélgetnek egymással: az óceánrepülés a beszéd témája, de sok-sok meglepéssel beszélnek arról is hogy a Fibra brassói konfekciüzem szezon-végi nyári vásárja valóságos jótétemény, — mert mindenki számára lehetővé van téve a vásárlás kellemes érzete. Az árak annyira olcsók, az árak annyira kiválóak, hogy min-denki vásárolni siethet.

— HOLTPONTRA JUTOTT BRASSÓBAN A FEKETESZESZESEK ELLEN INDITOTT VIZSGÁLAT. Ma reggel Stănescu, az ilfovi vizsgálóbíró, Dumitrescu Procopie bukaresti ügyéssel egyetemben visszautazott Brassóból Bukarestbe, hogy a feketeszesezek elleni vizsgálatot ott folytassák le. Az őrizetbe vett seffőröket szabadlábra helyezték, miután igazolták, hogy ők törvényes szeszt szállítottak. Zöldi Vilmost, a sárkányi szeszgyár igazga-tóját, akinek ebben a feketeszeszpanamában a legnagyobb szerep jut, még nem sikerült letartóztatni.

— TIZMÉTERES SZAKADÉKBA ZUHANT MISKOLC MELLETT EGY ANGOL MÉR-NÖK. Miskolcra jelentik: Megrendítő szeren-csétlenség áldozata lett Charly Henri Rell-sche harminchatéves angol mérnök, aki a diósgyőri vasgyárban volt alkalmazva. — A mérnök egy kollégájával, Bielek Elemérrel, az avasi pincéket látogatta és visszajövet vi-rágokat akart szedni a hegyoldalon. — Egy vitgyázatlan lépés következtében az angol mérnök megcsuszott és egy tizméteres szak-a-dékba zuhant, ahol halálát lelta. Kisérője, Bielek mérnök, aki utána akart kapni, a zu-hanó test azonban őt is magával rántotta, Bielek is súlyos sérüléseket szenvedett.

— BIKSZÁD Gyógyfürdő, Erdély Karls-badja, a hurutosok Mekkája, nyitva június 1-től. Ivó-kúra, szénsavas fürdők, hidegviz gyógyintézet, inhalatórium és strandfürdők. Állandó fürdő-orvos, vasut, pósta, távirda helyben. — Elsőrendű diétás konyha, napi pensio 160 lejtől. — Orth. izr.-nak kóser vendéglő. Prospektust díjtalanul küld a fürdő-igazgatóság, Baia-Bicsad, jud. Satmar.

— „ALRAUNE”, százszázalékos német be-szélőfilm mai premierjét óriási érdeklődés előzi meg. A teljesen új Hans Heinz Ewers regényből készült beszélőfilm a filmszezőn legnagyobb eseménye volt. A darbot Richard Oswald, a legmarkánsabb német rendező, Bri-gitte Helm, Albert Bassermann és Harold Paulsen-nel a legnagyobb remekművé avatta. A brassói Modern Mozgó tőkletes Western beszélőgépén ismét fővárosi szenzációt kap Brassó közönsége.

KÖVETELJEN BIZTOSÍTÓ KAPSZULÁT!

LEGYEKET, SZUNYOGOKAT, MOLYOKAT, SVÁBBOGARAKAT, POLOSKÁKAT, HANGYÁKAT, STB. BIZTOSAN PUSZTITJA AZ ILLATOSÍTOTT

FLY-TOX

KAPHATÓ: DROGUERIA, ILLATSZERTÁRAKBAN STB. Nagybani lerakat: București, Str. Plantelor 26.

Amortizációs kölcsönöket

városi házakra lej értékben, 10—40 évi időtartamra folyósítottunk. Kolozsvári Népbank és Zálog Hitelintézet R. T. Szép-utca 1. Szg.

Okl. gépészmérnök

elvállalja erdélyi gyárak képviselőit. Bukarestben

műszaki tanácsadó.

Levelezés magyar, német és román nyelven. Szives megkeresések a bu-karesti kiadóhivatalhoz (Bv. Schitu Magureanu 21). „A. GY. 31” alatt.

Megmenekül

egy kínos operációtól, ha

Haedensat

használ, amely az aranyér-nek egyetlen biztos ellen-szere. Nem reklám, nem ámitás, egyetlen próba meg-győzi Önt erről. Több ezer elismerő levél.

Kapható minden gyógyszer-tárban.

Romániai vezérképviselet:

ROYAL-drogéria
M. Rózsa R. T., Cluj

Ruhákat vegyileg fest, tisztít: CZINK, CLUJ. Postaküldeményeknél 20% engedmény.

— Gyengélkedés idején, különösen ha a rosszullétet szorulás fokozza, a természetes „Ferenc József” keserűvíz fájdalommentes székürülést és kielégítő emésztést hoz létre. Híres nőorvosok a legnagyobb elismerés hangján írnak a valódi Ferenc József vizről, mert ez a kritikus korban is hosszabb időn át alkalmazható, anélkül, hogy kitünő eredménye változnék. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— HARAKIRIT KÖVETETT EL EGY ŐRÜLT EGY BUDAPESTI MÉSZÁRSZÉKBEN. Budapestről jelentik: Fried János harmincyolc éves mézársmester, akit hosszabb ideje az Angyalföldön kezeltek, ma délelőtt intézeti ruhában megjelent öccse mézársközében, ahol tombolni kezdett. A vevők észnélkül menekültek a bárdokkal és késekkel hadonászó őrült elől, míg a segítők elbarrikádozták magukat. Csakhamar rendőrök érkeztek a helyszínre, akik azonban nem bírtak a dühöngő emberrel. — Végül is kezdett ellankadni, de, mielőtt még a rendőrök rávehették volna magukat, hatalmas késsel felvágta a hasát. Állapota reménytelen.

— Időjárásjelentés. Budapestről táviratozzák: A Meteorológiai Intézet jelentése szerint változékony idő várható, helyenként némi csapadékkal.

— A VILÁG HAT LEGNAGYOBB VÁROSA. A nagyvárosok terjeszkedésének a legutóbbi három évtizedben való megfigyelése egyenletes növekedést állapít meg. A legújabbban megjelent statisztika szerint Londonnak 7,400,000, Newyorknak 6,100,000, Berlinnek 4,300,000, Párisnak 3,000,000, Csikagónak 2,700,000, és Tokiónak 2,270,000 lakosa van. Ezek tehát a világ hat legnagyobb városa.

— MEGHALT A KONYHA BECSÜLETÉRT. Los Angelesben egy Fischer nevezetű asszony, aki nagyon gyenge szakácsnő volt, egy ebéd közben, amelyre sok vendég volt hivatalos, heves szemrehányásokat kapott a férjétől mert nem sikerült az ételnek. Fischernek kivetelte, hogy férje a vendégek előtt rögtön böcsánatot kérjen tőle, különben öngyilkos lesz. A férj csak nevetett erre a követelésre, mire az asszony távozott az ebédlőből, Nyomban azután lövés dördült el. A vendégek a mellékszobába rohantak, ahol a megsértett asszony holtan feküdt nagy vértócsában.

— LEVETETTE MAGAT AZ EIFEL-TORONY TETEJÉRŐL. Párisból jelentik: Obelinszky Anna, husz éves orosz leány szerdán délután levette magát az Eifel-torony leg-

tetejéről. Vele lévő unokanővérét csak erőszakkal tudták lehozni, mert utána akart ugri. Obelinszky Anna szörnyethalt, tetteinek oka ismeretlen.

— 15 ÉV MULVA ADOTT ÉLETJELT MARGAROL. Tudósítónk jelenti: Császár Antal csikrákosi születésű 24-es honvéd 1916-ban orosz fogságba esett. Özvegy édesanyja hosszú éveken keresztül este a fiáról szóló híreket, de bizony levelet csak nem akart hozni a pósta, úgy, hogy már a halottak közé sorozta és gyászmisét is tartatott érte. A napokban pecsétet levelet hozott a pósta, hosszú utról jöhetett, mert sok bélyegző volt rajta. Tétovázva bontotta fel az anyóka a levelet, amiből a szomszédok végre kibogozták, hogy bizony az elveszett fia nem halt meg, hanem Omszkban van 1916. óta hadifogságban, meg is nősült és 2 gyermeke van. Okmányokat kér, hogy minél előbb hazajöhessen szülőfalujába, mert a muszka életet már épp eléggé megunta. Most boldogan szalad az édesanyja hivatalról-hivatalra, hogy fiának a szükséges okmányokat beszerezhesse.

— FURCSA FOTOGRAFIÁK. Newyorkban egy fényképező valaki megbízott egy tojásnak a lefotografálásával. Ez a tojás nevezetes tojás volt, mert egy örökösnek ennek a hétére írta a végrendeletét. Minthogy pedig ezt a különös végrendeletet a bíróságnál kellett letétbe helyezni, az egyik örökös ügyvédje előbb lefotografáltatta a tojást, hogy így a végrendelet másolata mindenkor rendelkezésére álljon.

Egy angol cég egy hölgynek, aki soványítókurának vetette magát alá, egész sor fotografiáját rendelte meg, hogy a hölgy soványodásának minden stádiumát megállapíthassa.

Egy férj, akinek a felesége gázzal ölte meg magát, lefényképezette azt a gáz-kályhát, amely mellett az asszony öngyilkos lett, míg egy gyászoló apa fényképfelvételel készítetett fiának a temetéséről, hogy ezekben találjon némi vigasztalást.

— MÁR EL SEM KÉPZELHETŐ EURÓPAI BANKBUKÁS ANGLIA KÁROSODÁSA NÉLKÜL. Az Economist érdekes összeállítást közöl a Kreditantstalt külföldi eladósodásáról. Eszerint a Kreditantstalt Angliának 27 millió, az Egyesült Államoknak 24, Franciaországnak, Hollandiának és Svájcoknak 6-6, Németországnak 5 és egyéb országoknak 2 millió dollárral tartozik. Ezzel kapcsolatban az Evening Standard keserűséggel jegyzi meg, hogy az angol banktöke szinte elzárkózik a belföldi ipar finanszírozása elől és télen nézi az angol értékpapírok hanyatlását, addig a kül-

föld részére bőségesen állnak angol hitelek rendelkezésre. Az angol lap szerint jó pénzügyi politikát belföldön kell elkezdeni a bankoknak és a brit ipar felé kell teljes figyelmüket fordítani.

— GYÓGYITHATALAN BETEGSÉGE MIATT LETT ÖNGYILKOS. Tudósítók jelenti: Péter János csikjenőfalvi lakos hosszabb idő óta gyógyíthatatlan betegségben szenvedett. Most megunta az állandó szenvedést és elhatározta, hogy öngyilkos lesz. Felment a szénapadlásra és felakasztotta magát. Mire tettét észrevették, már meghalt.

— A FOGKEFE FELTALÁLÓJA. A fogkefe, legalább is a mai forrájában, mindössze másfél százados. Azelőtt az emberek primitívebb eszközöket használtak fogtisztításra, csak 1780-ban találták fel a fogkefét. A feltaláló a még ma is fennálló Addis W. fogkefegyár megalapítója volt, aki úgy jött erre a szerencsés ötletre, hogy amikor egy csontot faragcsált és néhány lyuk támadt ebben, a lyukakba néhány szál tehénszort illesztett, majd megpróbálta, hogy megtisztítja-e vele a fogait. A kísérlet sikerült. Tökéletesítette a találmány, amely egy új iparágat alapított meg.

— MÉGIS ELVISZIK A CSIKSZEREDAI RÓM. KATH. TANITÓKÉPEZDÉT. Tudósítónk jelenti: A napokban jeleztük, hogy Majláth püspök a csikszeredai küldöttségnek a tanítóképezde elvitele érdekében ígéretet tett, hogy e hó 15-én tartandó státus igazgató tanácsi ülésen olyan értelmű előterjesztést fog tenni, hogy a képzőt hagyják Csikszeredán. Az igazgatótanács, úgy látszik, lehetetlennek tartotta ezt a megoldást, mert most kapjuk az értesítést dr. Pál Gábor képviselőtől, aki szintén tagja az igazgatóságnak és, aki csak a tanítóképezde ügyéért utazott Kolozsvárra, hogy a képző áthelyezése Kézdivásárhelyre, végleges.

— ELŐFIZETŐINK kísérjük figyelemmel a címkéjükön feltüntetett lejáratot. A lap zavaraltalan expedíciója érdekében gondoskodjanak idejében a lejárt előfizetés megújításáról s ha akár póstán, akár megbízottunk útján megújították az előfizetést, figyeljék meg, hogy 8 napon belül az új lejárati szerepel-e a címkén. Ellenkező esetben közvetlenül a kiadóhivatalban kell reklamálni.

★ ORVOSI HIR. Dr. Schlesinger S. belgyógyász rendelőjét Brassó, I. I. C. Bratiuna (Kórház-utca) 54. szám alá helyezte át. Rendel: d. e. 11-1-ig, d. u. 3-5-ig.

★ ELVESZETT Brassóban, a cenkalatti sétaterén, a kőpad és a várkapu között kulcsgyűrű, 4 kis kulccsal. Leadandó a Saxonia hirdetői irodánál, Kolostor-utca 14.

Antineuralgic
DR. NANU MUSCEL
az egyedüli gyógyszer influenza, mig-rén idegzsábkák stb ellen. Csakis eredeti csomagolásban árusítják. Minden dobozban az orvos jelzésével ellátott 2 kapszula (osztályban) van.
Kapható: gyógyszerárakban és drogériákban. Szf 17171

Felhívás
Brassó törvényhatósági város községi tagsági igazolványainak kiadása most van folyamatban. Ismételt felhívásaink dacára, sajnálatlalt kell megállapítanunk, hogy aránylag kevesen jelentkeznek az igazolványok megszerzése céljából, pedig az igazolványok be nem szerzése súlyos következményeket fog maga után vonni. Minthogy igen sok esetben az igazolványok beszerzésének akadályai az, hogy hiányzik a pénz a szükséges fénykép elkészítéséhez, pártunk elhatározta, hogy különleges méltánylást érdemlő és igazolt keresetnélküliség esetében segítséget nyújt e kiadás fedezésére, olyan formán, hogy a pártunk által kijelölendő fényképezésnél pártunk által kiadott igazolvány alapján elkészítendő fényképeknél a megrendelő csak harminc-negyven lej kiadást fog hordozni, míg az ezen felüli összeget pártunk téríti meg az illető fényképezésnek. Felhívjuk pártunk kötelekbe tartozó munkanélküli testvéreink figyelmét erre és kérjük, hogy most már, az így nyújtott támogatás igénybevitelével, siessenek igazolványaikat kivenni.

A kedvezményre jogot tartók jelentkezzenek délelőtt 9-10 óra és délután 3-5 óra között pártunk elnökségénél, (Szele Béla dr. ügyvédi irodája, Brassói Lapok épülete, I. emelet), ahol, ha a párthoz tartozásuk és támogatásra érdemes voltak igazolást nyer, megkapják a kijelölendő fényképezéshez szülő igazolványt, amellyel a kedvezményes áru fényképet elkészíttethetik.

Hangsúlyozzuk, hogy pártunk anyagi támogatásban csak arra tényleg szorult keresetnélkülieket és kizárólag csak pártunk kötelekbe tartozókat részesíthet.

Testvéri üdvözléssel:
Az Országos Magyarpárt Brassói Tagzata.

Keleti levelek

35.

Írja: Baktay Ervin

Fatépur, a kísértetváros

Timur Lenk, aki történelmi könyveinkben Tamerlán néven szerepelt, büszke hódítószellem nagy örökségét hagyta utódaira. Baber (Oroszlán) volt a neve annak a Timur-utódnak, aki a mongol-tatár előretörés nagy lendületét Indiában is diadalra vitte. Hiába álltak útjába a rádzsput-hindu mahárának és rádzsák vitéz hadai Szikri falu mellett, egy évvel a magyarság nagy tragédiája, a mohácsi vész után, 1527-ben, Baber kardja hasonló pusztítást hozott a rádzsputokra. Így jött létre a mogul (helyesebben: magál: mongol) uralom, a mely nem sok idő múlva India tekintélyes részére kiterjesztette fennhatóságát.

Nagy Akbár, a mogul uralkodók legkiválóbbika, aki különben a világtörténelem legnagyobb fejedelmei közé tartozik, meg akarta örökíteni nagyapja döntő győzelmének emlékét s ezért Szikri falu mellett, az egykori csatatér fölé emelkedő dombháton megalapította és felépítette Fatépur (Fatehpur), a „Győzelem városát”.

Minden kő Akbár nagyságát hirdette itt. Mig más városok generációi lassu munkája nyomán emelkedtek ki a pusztaságból és fejlődtek naggyá, addig Fatépur születése, fénykora, hanyatlása és elmulása is egyetlen ember életének dátumai. Milyen törhetetlen akaratu, mily visszavonhatatlan határozottságu férfi lehetett az a fejedelm aki egyetlen parancsszavával csodaszám-ba menő várost hívott életbe, hogy aztán ugyancsak egyetlen szavával kísértettanyává tegye alkotását. És minő mérhetetlen forrásai az aranyak s az emberi munkaerőnek állhattak rendelkezésére.

Akbár nemcsak hódító volt nagy, hanem építőnek is, úgy anyagi, mint erkölcsi értelemben. A lelkes országát is fel akarta építeni birodalmában és nekivágott a hihetetlen és reménytelennek tetsző feladatnak: kibékíteni s összeegyeztetni az egymással annyira ellenkező vallásokat, a hinduizmust, az Iszlámot és a Kereszténységet. Minden vallásnak lelkes tisztelője volt s udvarban perzsa vagy arab hittudósok vitáz-

tak hindu bráhma panditokkal (tudó-sokkal) és keresztény hittérítőekkel. Politikai szempontból természetesen a hindu-muzulmán ellentétek elsimitása volt az elsőrendű feladat. A hindukat sikerült megnyernie, de tulajdon népe, az orthodox mohamedánok, hitehagyónak bélyegezték. Ő sem lehetett próféta a maga népének szemében.

Azon a helyen, ahol Fatépur felépült, egy sziklaoduban áll a Csisti nevezetű szentek nemzetiségének egyik messze-földön ismert és tisztelt tagja. Ez a körülmény is hozzájárult Akbár elhatározásához, hogy várost építsen ott. — A szent barlangja fölé páratlan mivű mecset emelkedett, a dombot magas várfalak övezték s a vár körén belül az egye-sített hindu-muzulmán építőművészet szebbnél-szebb remekei öltöttek vörös homokkő és fehér márvány testet. A város neve (Faté arab, pur szanszkrit eredetű hindi szó), az épületek stílusa, a nagy uralkodó háztartása, (a hagyomány szerint egy muzulmán, egy hindu s egy keresztény felesége volt), udvarának ősz szetétéle, minden, minden arról a nagy vállalkozásról beszélt Fatépurban, hogy itt egymással ellenségesen szembenálló világnézeteknek össze kell békülniük, mert úgy akarja azt Nagy Akbár.

Mi történt, hogyan történt, — ki tudná megmondani? — de bizonyos az, hogy néhány év múltán Nagy Akbár kiadta a parancsot: Fatépur megszűnik élni.

Némelyek szerint a híres Csisti-szent panaszkodott neki, hogy az új város zaja zavarja őt vallásos elmélyedésében, s ez elég volt Akbárnak ahhoz, hogy életelen magányra ítélje a tegnap még eleven, nyüzsgő várost. Mások, kevésbé romantikus történetírók azt állítják, hogy a vidék egészségtelennek bizonyult és nem lehetett jó ivóvízzel ellátni a várost. Talán mindkét ok párosult. Indiában nem egy város vált lakatlan pusztasággá a vízhiány miatt. Olykor medret változtatott egy-egy folyó, föld-rengés után elapadt a források vize, kiszáradtak a kutak — s a közeli váro-

sok lakói odébbálltak, mentek az éltető viz után. Am ezek többnyire lassu folyamatok voltak, Fatépur azonban egyik napról a másikra ért véget.

Akbár Agrába tette át a székhelyét s azóta Fatépurban csak a mecset körül tanyázott néhány imám és fakir — ma is ezek a vár egyedüli lakói. De Szikri, a dicstelen falu, túlélte a Dicsőség városát... A kihalt vár falai alatt ma is ugyanazt az életet éli, mint egykoron, mielőtt Baber hordái megjelentek volna réttein. Így bizonyult az alázatos szegénység és béketűrűs itt is hatalmasabbnak a büszke és dus erőnél...

A nagy Naubat Khána nevű kapuhoz vezető ösvény elvadult dzsungel közt kigyózik fel a domboldalon. Valamikor a kapuépület tetőerkélyén harsogó zene üdvözölte a bevonuló Nagymogult —

ma csak éjjelente veri fel a csöndet körülötte a sakálók vinnyogó üvöltése.

Benn, a nagykapu és a belső város bejárata közt modern épület szerénykedik a dák bangló (Dak Bungalow), vagyis állami vendégfogadó. Itt száll meg az európai vendég, ha hosszabb időt akar tölteni Akbár holt városában. Telehold idején akad is szállóvendég bőven, mert a holdfénybe öltözött kísértetváros lenyűgöző látványáért érdemes itt éjszaka-zni.

Följebb, a belső város kapujánál áll az egykori kincstár épülete. Mennyi arany és ezüst csenghetett itt az ódon boltzat alatt. És mennyi könny és vér tapadt ahhoz a kincshez...

A palotaudvar főtérét a Diván-i-ám (nyilvános kihallgatások csarnoka) foglalja el.

Insectomor elpusztít legyet, szunyogot, poloskát, bolhát, svábbogarat

INSECTOMOR

Vezérképvislet és lerakat:
I. E. COCKHILL & Co.
BUCUREȘTI,
Str. Barației 35, Etaj I.

Közgazdaság

A szovjet újból megindítja a fadumpinget

Az orosz kikötőkben hatalmas mennyiségű puhafát raktak hajóra, hogy elárasszák vele a keleti piacokat. Megkezdte működését az „Union Bois” nemzetközi fakartell romániai kirendeltsége

Bukarest, július 17.

Néhány héttel ezelőtt Bâselben létrejött a román-jugoszláv puhafaegyezmény, amelynek egyik legfőbb célja az orosz dumping kontraktarrozása. Ez a nemzetközi kartell, amely „Union Bois” néven működik és mintegy folytatása a bécsi Akkordó-nak, alig kezdte meg aktivitását, a Szovjet máris borsót tör az orra alá.

A galaci kikötőbe érkezett jelentések szerint Novorossik és Ponciu kikötőkben

az oroszok hatalmas puhafatömegeket raktak hajókra, azzal a céllal, hogy ezt a fát dumping áron eladják a keleti piacokon, főleg Egyiptomban.

Az orosz fa egy része még 1950-as kötés, nagyobb részét azonban előzetes eladás nélkül akarják értékesíteni, a világgiazi árnál jóval alacsonyabbra.

Amennyiben a szovjet valóban keresztiül-

hajtja legújabb dumping-tervét, úgy az döntő csapást mérhet a román puhafakivitelre, amelynek egyik legfőbb felvevő piaca éppen Egyiptom.

Az egyiptomi piac felvevőképessége az utóbbi időben jelentős mértékben csökkent, ami áreséseket vont maga után. Ezek az áresések oly nagymérvűek, hogy a román fakivitel kezd elveszíteni rentabilitását. A fakivitel visszaesését jellemzi az a statisztika, amely szerint az elmúlt év hat hónapjában a galaci kikötőből 18 ezer vagon puhafát exportáltak, míg az idei év első hat hónapjában mindössze csak huszezer vagon puhafát vittek ki az országból. Tudni kell azt is, hogy a galaci kikötő az, ahonnan a keleti piacokat román fával ellátják.

Itt említjük meg, megkezdte működését Bukarestben a bázeli román-jugoszláv fakartell romániai irodája.

Módosítani fogják

az összes munkástörvényeket

A felállítandó legfőbb munkaügyi tanács lesz a szociális ügyek legfőbb fóruma

Kolozsvár, július 17.

Részletesen beszámoltunk arról az elvi jelentőségű, nagyon érdekes perről, melyet a kolozsvári Transilvania-butorgyár 15 kizárt munkása indított a vállalattal szemben a követeléssel, hogy 14 napi felmondási időre járó bérüket fizesse meg és a járásbíró az 1929 évi munkaszerződési törvény 84-ik szakaszának szó szerinti alkalmazásával megítélte a munkások követelését. Erre való tekintettel az ipari munkaadók, függetlenül a felelősségi fórumok elé kerülő konkrét ügytől, napirendre tűzték a Raducanu-féle törvénynek, amely az ipari termelést legjobban terheli, sürgős módosítását.

A törvény revízióját a kereskedelmi és iparkamarák is kívánják, amelyek már konkrét javaslatot dolgoztak ki erről.

A kolozsvári UGIR-kerület négy paragrafus módosítását akarja keresztülvinni, mégpedig a 44-ik szakaszt, amelynél a kollektív szerződések szupremáciáját kívánja biztosítani, a 49-ik szakaszt, amely hol a szabadságidőket akarja redukálni, valamint a 60-ik szakaszt, amelyből töröltetni kívánja a betegség első 7 napjára előírt bérfizetési kötelezettséget, végül pedig az ominózus 84-ik szakaszt, amely szerint sztrájk, vagy kizárás esetén a munkás és munkaadó között csak a kollektív szerződés szűnik meg, de az egyéni szerződés viszont továbbra is fennáll, — teljesen töröltetni kívánják a munkaadók.

De ezzel még nem merült ki az UGIR akciója, amely az érvényben levő összes munkaügyi törvényeknek a termelők érdekeit szolgáló revíziójára irányul. A munkaadók szerint nemcsak a munkaszerződésekről szóló törvény, hanem a munkaidőt szabályozó és az 1920 évi Trancu-Jasi-törvény is revízióra szorul, mert

lehetetlen belenyugodni abba, hogy a kezdetleges romániai ipar olyan szociális terheket viseljen, amelyek sehol a világon nincsenek meg.

Ezen törvények revíziójának szükségességét ma már a kormány is elismeri, a mit a gyáriparosok abból következtetnek, hogy a munkaügyi miniszter a parlament egyik legutóbbi ülésén megszavaztatott egy javaslatot, amely a munkaügyi problémák napirenden tartása céljából a legfőbb munkaügyi tanács létesítését mondja ki. Ebben a tanácsban a tagok egyharmadrésze munkaadókból, egyharmadrésze munkások-

ból, egyharmada pedig munkaügyi kérdésekkel foglalkozó speciálistákból fog állni. A törvény megszavaztatását a gyárosok az ipari termelés irányában tett jóindulatú lépésnek tekintik, amely biztató kezdetül szolgál a munkaügyi törvények revíziójára irányuló akciójuknak.

Évi másfél milliárdja uszik el az államnak

az autonóm és kommercializált kincstári vállalatoknál

Bukarest, július 17.

Th. Deleanu averescanus közgazdász és volt képviselő az egyik bukaresti román lap mai számában egy igen figyelemre-méltó kimutatást közöl az állami autonóm intézmények működéséről. Kimutatja, hogy ha a kormány felosztaná az összes autonóm intézményeket és a kommercializált állami javakat és azokat megfelelő ellenőrzéssel újra az állam véne adminisztrálásba, nem kevesebb, mint évi másfél milliárd lejt takaríthatna meg az államkincstár. Ennyivel lett ugyanis kevesebb az állam bevétele ezekből a javakból, azóta, hogy autonóm intézményekké alakították őket.

A statisztikai adatokból, mint a legjellemzőbbet, az alábbi vettük ki mutatóványképpen:

A halászáti autonóm pénztár, amelyet a halászat vezérigazgatóságából kommercializáltak önálló intézménnyé, 1926-ban közel 261 millió évi összbevételt mutatott ki, a kiadások pedig 53 millióra csökkentek, 1950-ban a bevétel 175 millióra csökkent, míg a kiadások összege 156 millióra emelkedett.

Hasonló a helyzet a legtöbb állami autonóm intézménnyel is, ahol — a cikkíró szerint — valóságos rablógazdalkodás folyik.

A romániai mérnökszövetség megállapítja, hogy

botrányos feltételek mellett kötötték meg a második utszerződést is

Bukarest, július 17.

A romániai mérnökszövetség tanulmányt készített a svéd utépítővállalattal kötött utszerződésről és megállapítja, hogy ez a megállapodás sokkal botrányosabb, mint a Stepart-céggel megkötött emlékeztető szerződés. A mérnöki szövetség jelentése megállapítja, hogy ugyanazt a munkát, amiért az állam 3 milliárd 350 millió lejt fizet a svéd utépítőknél, meg lehetett volna 1 milliárd 940 millió lejért is csinálni,

a differencia tehát több mint másfél milliárd lej, amit a Svenska Aktiebolaget minden ellenszolgáltatás nélkül vesz ki az állam háztartás kasszájából.

A mérnökszövetség feltűnést keltő jelentése külön szakaszban foglalkozik az utszerződés technikai részével és megállapítja, hogy abból az anyagból, amelyből a Svenska Aktiebolaget vállalta az utak építését, soha sem lesznek Romániának tartós utjai, tekintve, hogy az anyag megválasztásánál nem vették figyelembe

a légköri és talajviszonyokat. Ha ezeket figyelembe vették volna, úgy az utak megjavításához sokkal drágább anyag és nagyobb munka kellett volna, mint ahogy azt a szerződésben lefektették.

A mérnökszövetség botrányosnak tartja, hogy az országutakat amiezitával burkolják, vasbeton alapon nyugvó erős aszfalt helyett.

Az országutak építését még be sem fogják fejezni és az elejét már javítani fogkelleni.

Az utépítési szerződés körül már másodszer készül botrány. Közvetlenül a munkálatok megkezdése előtt olyan hírek terjedtek el, hogy a svéd társaság szívesen visszalépne a szerződéstől, tekintve, hogy — állítása szerint — ráfizet. Most pedig jön egy hivatalos államilag elismert technikai közület és kideríti, hogy másfélmilliárddal becsapták az államot. Az igazságot valószínűleg csak az ügy nemzetközi botrányá váló kirobbanása után lehet majd megállapítani.

**B. F. Goodrich, Rubber Company
Akron (Ohio) U. S. A.
S-té Française B. F. Goodrich, Colombes. (Seine)**

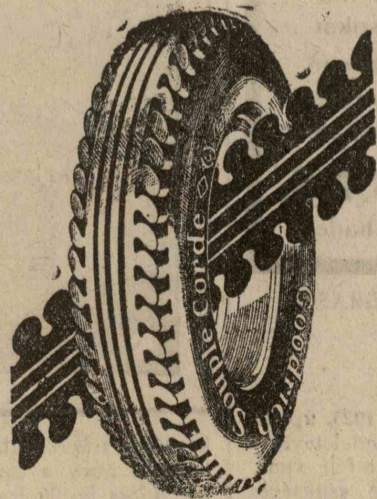

tudatják a társaság megalakulását.

Goodrich S. A. R.

Kizárólagos szétesztőhelye egész Románia területén ezen kiváló kaucsuk-márka gyártmányainak.

IRODA ÉS RAKTÁR:
BUCUREȘTI, I
Strada Doamnei No. 14
TELEFON: 361-73
Sürgőnyezim:
SILWERTOWN

Turakocsi tömlők.

Speciális tömlők nehéz terhek számára.

Áthatolhatatlan auto-gummi kőpenyek és 30.000 más cikk ipari és házi használatra.

Állandó készlet: București és a vidék minden szakmabeli viszonteladójánál.

Statisztikával védekeznek a Cementkartell az árdrágítási vádak ellen

Kitől függ a cementárak leszállítása?

Bukarest, július 17

A cementárak körüli harcnak nem egy fázisáról számoltunk már be. Résztelen ismertettük azokat az érveket, amelyek a szakmai érdekeltek sorakoztatták fel a túlmagas romániai cement árak ellen. A Cementkartell, az ellene felhozott vádakkal szemben eddig főleg a hálgtatás álláspontjára helyezkedett s talán most történik meg első ízben, hogy a kartell kilép a nyilvánosság porondjára és adatokkal igyekszik leszögezni, hogy az ellene emelt árdrágítási vádak alaptalanok, s hogy nem Romániában a legdrágább a cement.

Tisztán csak a sajtókritika tárgyilagossága érdekében adjuk közre a Cementkartell kommunikációját, amelyet Bibescu Valentin herceg, mint a kartell elnöke irt alá.

A kommuniké szerint a különböző államokban a belföldi árak lejre átszámítva a következők:

Franciaországban 20.552 lej, Angliában 19.596, Németországban 22.660, Lengyelországban 18.820, Romániában ezzel szemben 22.500 lej egy tízezer kilogramm súlyú vagon cement ára.

A cement szállítási költsége a román vasuton 11.0000 kilométer távolságra 59 lej volt vagononként a háboru előtt, ezzel szemben ma ugyanezre a távolságra

ra 4500 lej a szállítási költség, vagyis 76-szor magasabb, mint volt a háboru előtt. Bulgáriában 110 kilométer távolságra egy vagon cement szállítási költsége 1212 lej, Magyarországon 2383 lej, Lengyelországban 1663, Romániában pedig 4500 lej.

A cement adója vagononként 5000 lej és így a cementgyárak tulajdonképpen csak 17.500 lejt kapnak egy vagon cementért.

A cement fogyasztása a külföldi építkezéseknél 73,2 százalék, Romániában ez az arány 25 százalékra csökkent. A fogyasztás Romániában 1930-ban 20 százalékra, 1931-ben 34 százalékra esett.

A drágasági index gabonánál 32, élelmiszereknél 52,26, ruhaneműnél 61,27, a cementnél 30,83, míg a vasuti szállításnál a drágasági index 76.

A legfőbb gazdasági bizottság ez év májusában elhatározta, hogy a cement szállítási költségét 30 százalékkal csökkentse s ezzel olcsóbbá teszi a cementet, de ez a határozat a mai napig sem lett fogadtatott.

A kartell nyilatkozata azzal végződik, hogy a cementárak kérdésében a szó a kormányé. Vagyis, hogy a kormánytól függ a cementárak leszállítása. Ebben egyetértünk a kartellel. Lengyelországban 18.820, Romániában

NYÁRI PIACI ÁRAK KRASSÓMEGYÉBEN. Oravicabányai tudósítónk jelenti: Az árvizsgáló hatóságok Krassó megye területére vonatkozólag az élelmiszerek nyári piaci árát újból maximálták és szigorú megtorlási intézkedésekkel az alábbi piaci árakat léptették életbe, a fontosabb élelmiszerek forgalombahozatalára: Liszt-árak: két nullás fehér finom liszt 7,50, közepfinom fehér liszt 6,50, fehér kenyérliszt 5,50, barna kenyérliszt 4 lej kilogrammonként, kicsinybeni forgalomban. Hus-árak: sertéshus 36, marhahus 28, borjúhús 42, borjúhús eleje 38, disznósír 40, füstölt szalonna 40 lej kilogrammonként. — A többi élelmiszerek árát az ármegállapító hatóságok az előzőleg maximált árakban, változatlanul hagyták.

— BRASSÓI PIACI ÁRAK, 1931. július hó 17-én: Marhahus, levesnek kg. 26—28, marhahus, pecsenye kg. 42—46, sertéshus, combja kg. 32—34, sertéshus, karaj kg. 42—44, zsirszalonna kg. 34—36, zsir 46—48, tojás, drb. 1,54—1,80, csirke párja 50—130 lej. — Előállatárak, kilóra: Export ökör, élősúly kg. 18—20, sertés, élősúly kg. 17—19, igás ökör drb. 7000—9000, ló drb. 5000—15.000, ló luxus, drb. 18.000—24.000 lej. — Terményárak nagyban: Buza q 350—360, rozs 260—280, árpa, sör 360—400, árpa, takarmány 300—320, zab 480—520, tengeri, szemes 300—320, bab, fehér 700—750, burgonya 200—220. — Takarmányárak nagyban, per 100 kg.: Széna, préselt 180—200, széna, laza 140—160, szalma, laza 60—70, korpa 270—290 lej.

Iskolák Egyesületek

— INTERNÁTUS BRASSÓBAN, FÖGIMN. TANULÓK SZÁMÁRA. A brassói római katolikus főgimnázium épületében, egészséges és tiszta levegőjű helyen, jól berendezett internátus létesült. Jelentkezéseket a jövő iskolai évre elfogad és felvilágosítást ad az internátus felügyelősége: Brasov—Brassó, Str. Voivodul Mihai—Kolostor-utca 29. Liceul rom. cat.—róm. kath. főgimn. — Az iskolai évi ellátás 14.000 lej, ami 1400 lejs részletekben is törleszthető.

— KIRÁNDULÁS A NAGYKIRÁLYKÓ NYUGATI FALÁRA. A Brassói Turista Egyesület, folyó hó 19-én, vasárnap a Nagykirálykőre rendez kirándulást. Indulás szombat délután 2 óra 30 perckor a Bertalan-állomásról. Utirány: Ótoshán, Zernest, Plaiu-Foi, Nyugati-fal, Pásztor-csucs (2240 m.), Vladuskai zomboly, Propásta, Ótoshán. Csak gyakorlott turisták jöhetnek. Vezető: Székely Géza.

— A BRASSÓI MAGYAR DALÁRDA tushádfürdői kirándulását nagy érdeklődés előzi meg. Sok dalkedvelőt fog Tushádfürdőre vonzani, annál is inkább, mivel az ötven százalékos kedvezményes utazás is lehetővé teszi ezt. A dalárda tagjai vasárnap reggel 5 órakor gyülekeznek a brassói pályaudvaron.

— A BRASSÓI RÓM. KATH. EGYHÁZKÖZSÉG árajánlatot kér 150 öl elsőrangú tüzfára. Az ajánlatot zárt levebben 1931. július hó 21-én déli 12 óráig adandók be az egyházközség gazdasági hivatalában. Csak olyan

ajánlatok jöhetnek tekintetbe, amelyeknél a megjelölendő udvarokra beszállított és ölbekarott fa ára fel van tüntetve. — Egyháztanács.

— FELEMELTÉK AZ ERDÉLYI FIATALOK FALU-PÁLYÁZATÁNAK PÁLYADÍJAIT. Az Erdélyi Fiatalok szerkesztősége ezúton tudatja mindazokkal, akik a lap folyó évfolyama 5—6 számában kiírt falu-pályázaton részt óhajtanak venni, hogy egy magát megnevezni nem akaró előfizetők szives adománya folytán a pályadíjakat 1000 lejről 1500 lejre és 500 lejről 750 lejre emeli fel pályafeltételként. — A pályázat egyéb feltételei és határideje változatlanul maradnak.

Az 1931/32. évi répaátvétellel jó fizetés mellett értelmes és megbízható

mérlegmestereket, répaátvevőket és felvigyázókat

keresünk. Ajánlatok rövid életleirással CUKORGYÁR Bod—Botlalu küldendők.

Metalizálás

(Fémesítés) 13905

Bukaresti üzemünkben de azonkívül is a legmodernebb metalizálási eljárással (Metallspritzverfahren) végzünk ólom, vörösréz, alumínium, ón horgany, bronz stb. bevonásokat. Olvassa e lapban megjelenő folytatásos magyarzó hirdetésményeinket. Felvilágosítást ad.

Ing. A. Jakobi & Co. S. A. R.
Bukarest, Str. Pompiliu Eliade 5.

PRIMARIA MUNICIPIULUI BRASOV
No. 14926—1931.

HIRDETMÉNY

A közlekedésügyi minisztérium 1925. április hó 13-án kelt 27.234. számú rendeletével a Brasov—Triaj és a Brasov—Dárste-féle vonalat összekötő vasútvonal építésére szükséges telkekre vonatkozólag közhasznosság jelentett ki, a 169—792 km-től 169—993 sz. km-ig az ügyiratokhoz csatolt terv és kisajátítási kimutatás szerint.

Az érvényben levő magyar kisajátítási törvény: 1881. évi 41. t. c. 33. paragrafusa, s. a. k. alapján ezennel a t. közönség, valamint a

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6, vastag betűkből 12 lej. Vasárnap: 7-50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyeszeri hirdetés esetén 25%o engedmény. Állást keresőknek 25%o kedvezmény. A bukaresti kiadás részére: szavanként 3 lej, 50-szeri megjelenésnél 2 lej.

Vétel-eladás

Kertipadok, kertitömlők, vízmentes ponyvák, kutszivattyúk, Jul. Teutsch, műszaki áruaktár, Kapu-utca 57.

Egy Schutlewort 6 lóerős, üzembépes cséplőgép eladó. Perdy Miklós, Kovászna. 13639

MALOM, 11-járatu modernül berendezett, Arad megye Semlákön kiváló buzatermő helyen eladó. Bővebbet Friedrich Testvérek, Temesvár. 13702

Szatócs-üzlet teljes berendezése eladó. Brassó, Gőzfürdő-utca 4. 13949

Jó állapotban levő Fordson-tractor kettős ekével, sürgősen eladó. Derestye 91. vendéglő. 13943

Keresek megvételre Brassóban új modern családi házat 3—4 szobával, közel a belvároshoz. Kerttel, vagy udvarral, garage etc. Közvetítők kizárva. Cim 13945 sz. alatt a brassói kiadóban.

Üzleti portál és 2 ajtó eladó. Brassó, Szent János-utca 24. 13933

Motoros körfűrészes nagyon jó állapotban olcsón eladó. Megtekinthető Róna és Kántor Brassó, Buzasor 8. 13941

Allást nyver

Elsőrendű nőifodrást keresek azonnali belépésre. „Cosmetica” Bucuresti, Sftu Constantin 3. 13918

Ügynökök teksztíl-szakmában felvételnek. Ajánlatokat „Orient” jellegre a brassói kiadóhivatalba küldendők. 13944

Gyógyszerészeti osztállyal is bíró drogeria keres hozzáértő eladót (nőt). Ajánlatok: Drogherie Florescu, Bacau küldendők. 13934

Jó szakácsnő, ki az összes házimunkákban is jártas, keresetk. Cim 13932 sz. alatt a brassói kiadóban.

Harisnyakötő géphez leányok felvételnek. „Record” jellegre a brassói kiadóba. 13940

Vegyes

Marosvásárhelyen jóforgalmu szálloda, étterem sörözővel, egy flekenező, betegség miatt berbeadó. Marosvásárhely, Globus-iroda, Főter 76. 13846

Budapestben, tanulót teljes ellátással vállal Retezár mérnök. Érdeklődők levelét Turda Str. Velits kéri. 13947

Gombos uriszabósága a legmegbízhatóbb. Új címe: Brassó, Kapu-utca 41.

Marabu Keltetőgépek

gravitációs központi melegvízűtessel. Többszörösen kiténtetve.

Rádiátorok és kazánok központi fűtésnek stb.

raktárról szállít

„MODERNA” építőipari gépek és rádiátor részvénytársaság

Braşov, Sirada Infundatá (Kis-utca) 12.

Ajánlat és prospektus díjmentesen

B. L. Felelősszerkesztő: Kocsis Béla

BRASSÓI LAPOK nyomdavállalatának kiadása és cenzúrája, Brassóban.

Braşov—Brassó, Kapu-utca 56—58. Telefoninterurban: (szert és kiadóhivatal) 1—77 és 82. Bucuresti—Bukarest I, Boulevardul Schitu Măgureanu 21. Telefonszám 363—64.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Havonta 100, negyedévre 300, félre 600, évente 1200 lej. Magyarországra negyedévre 14, félre 28, évente 56 pengő. A többi külföldi államokra negyedévre 420, félre 820, évente 1600 lej.

megbízások felvételére és fizetések átvételére tenti, helyi megbízottakon kívül a köv. központi megbízottak vannak feljogosítva: Bartha Géza Dán Dániel, Gerő Sándor.

MEGBIZOTTAK. Arad: Piaţa Impăratul Traian 1. (Halmágyi Pál) — Dás: Str. S. Barnuţiu 10. (Ostian Kálmán) — Déva: Str. Ioan Creanga 2. (Balogh Géza), Telefon 17 Hunyad- és Alsófelnérmegye részére Kolozsvár: Str. Dubaiaşilor 7. (volt Timár-utca) (Neumann Ignác). — Marosvásárhely: Benjámin Árpád Szentgyörgy-utca 6 — Marostordamaegye: Szabó Jenő Cime: Marosvásárhely Strada Reghiului 10. — Nagyszében: Strada Iurului 13. (Szigetváry László) — Nagyváradi: Str. Nic Jiga 32 (Szabó Gyula) — Szatmar: Răcoşat 37 (Kertész László) — Szatmar- és Maramarosmegyék részére — Szilágyosnylós: (Haberia Erősi) — Temesvár: Gyárvaros, Tigris-utca 4 (Halmágyi Pál). — Torja: Str. Reşele Ferdinand 25. (Dienes József).

HIRDETESEKET felvesznek a kiadóhivatalok, a megbízottak, valamint minden bel- és külföldi hirdetőiroda. Részletes tarifákkal készséggel szolgálunk.

Perselyóra

szencziós találmány. Az óra csak akkor jár ha mindennap egy pénzdarabot dobunk bele és ezáltal kényszeríti a mindennapi takarékosagra.

Kapható kedvező részletfizetési feltételek mellett is brassói megbízottunknál

STRADA REG. MARIA 6.

Romániai vezérképviselő:

„FREBA” Bukarest Bvd. Mária 4.

H. O. 2102

kérdésekkel tulajdonosainak tudomására hozzuk, hogy a tárgyalás ezen ügyben 1931. évi július hó 28-ára, délután 4 órára van kitűzve, a városi tanács gyűléstermében. (Regle Carol-utca 53., I. emelet), a fent idézett törvény rendelkezései alapján kiküldött kisajátítási bizottság előtt.

Az érdekelt tulajdonosokat ezennel felhívjuk, hogy a fent említett napon a bizottság előtt jelenjenek meg az érdekeik megóvása

Brasov, la 10. Julie 1931.
Comisia Interimară,
Presedinte: Borgovan m. p.
Secretar General: Socaci m. p.